CUTEZĂTORII

REVISTĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

1

JOI,
4 IANUARIE
1968
ANUL II

«Drum bun în excursie!»

Foto: GRIGORE PREPELIȚĂ

370.035 P

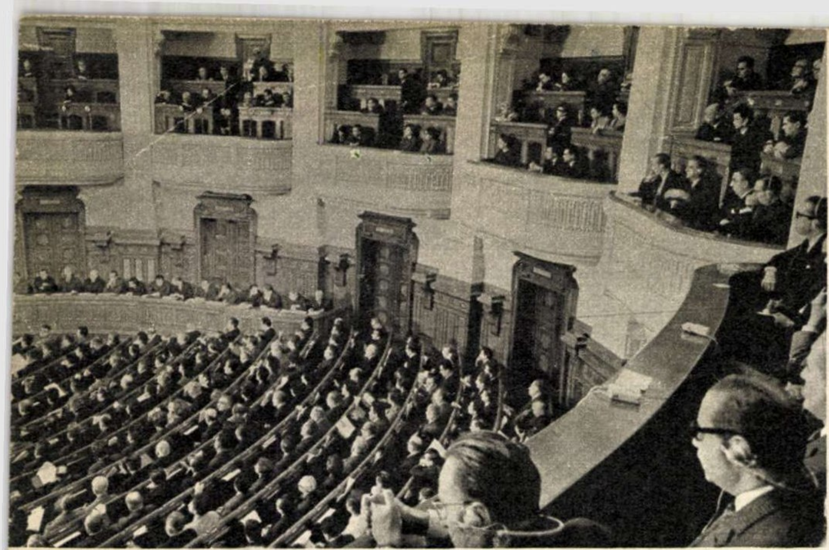

Aspect din timpul lucrărilor sesiunii Marii Adunări Naționale. ▲

SĂPTĂMÎNA TRECUTĂ, LA PALATUL MARII ADUNĂRI NAȚIONALE, AU CONTINUAT ÎN ȘEDINȚĂ PLENARĂ LUCRĂRILE SESIUNII A VIII-A A CELEI DE-A V-A LEGISLATURI A MARII ADUNĂRI NAȚIONALE, DESCHISE LA 9 DECEMBRIE.

DEPUTAȚII DE PE ÎNTREG CUPRINSUL ȚĂRII, ÎNTRUNIȚI ÎN ACEST ÎNALT FOR, AU DEZBĂTUT ȘI VOTAT LEGI IMPORTANTE, CARE VOR FACE CA ÎN URMĂTORII ANI PATRIA NOASTRĂ SĂ FIE ȘI MAI BOGATĂ, ȘI MAI ÎNFLORITOARE.

MAREA ADUNARE NAȚIONALĂ ȘI-A ÎNCHEIAT LUCRĂRILE VINERI 29 DECEMBRIE, PRINTR-O ȘEDINȚĂ JUBILIARĂ, CONSACRATĂ CELEI DE A XX-A ANIVERSĂRI A PROCLAMĂRII REPUBLICII.

OGLINDA SĂPTĂMÎNII

PRIN GRIJA PARTIDULUI ȘI STATULUI NOSTRU PE TOATE MELEAGURILE ȚĂRII SE ÎNALȚĂ NUMEROASE FABRICI ȘI UZINE, EDIFICII SOCIAL-CULTURALE, DE ÎNVĂȚĂMÎNT.

ANUL ACESTA SE PREVEDE SĂ SE CONSTRUIASCĂ 1 100 SĂLI DE CLASĂ, SE VA EXTINDE SPAȚIUL DESTINAT ÎNVĂȚĂMÎNTULUI SUPERIOR, VA ÎNCEPE CONSTRUCȚIA UNOR EDIFICII CULTURALE LA CRAIOVA ȘI TG. MUREȘ ȘI VOR CONTINUA ÎN RITM ACCELERAT LUCRĂRILE LA TEATRUL NAȚIONAL ȘI LA CENTRUL DE TELEVIZIUNE DIN BUCUREȘTI. SE PREVEDE CONSTRUIREA, DIN FONDURILE STATULUI, A PESTE 57 000 DE APARTAMENTE. DE ASEMENEA, SE ASIGURĂ CONDIȚIILE NECESARE PENTRU ELECTRIFICAREA UNUI ÎNSEMNAT NUMĂR DE SATE, ASTFEL CA LA SFÎRȘITUL ANULUI 1968, SĂ FIE ELECTRIFICATE PESTE DOUĂ TREIMI DIN SATELE ȚĂRII.

ÎN FOTOGRAFIE: o imagine din noul peisaj arhitectonic bucureștean. ▼

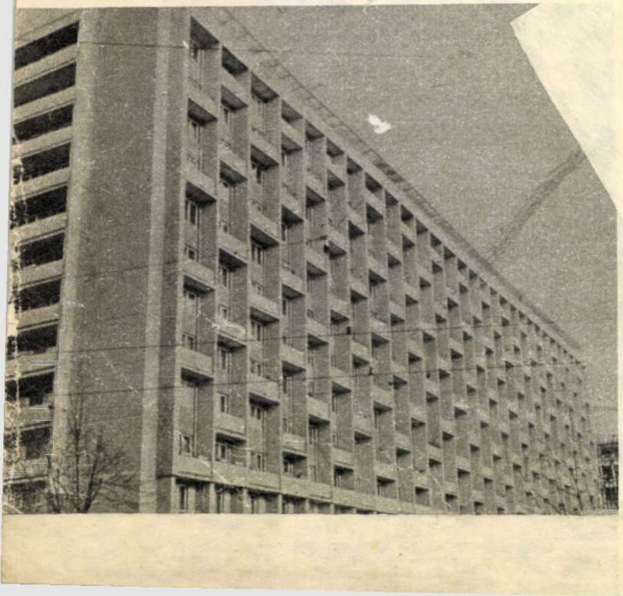

Cu prilejul celei de-a XX-a aniversări a proclamării republicii au avut loc numeroase manifestări consacrate acestui eveniment, atît în țară, cît și peste hotare. Iată cîteva:

ÎN ȚARĂ

- Casele de cultură din Sinaia, Cîmpina, Teleajen, Buzău, precum și căminele culturale din peste 80 de localități de pe meleagurile ploieștene au organizat simpozioane, seri literare și de poezie, urmate de programe artistice. De o largă participare s-a bucurat spectacolul «Sub soarele strălucitor al republicii noastre dragi» la care și-au dat concursul elevi ai Școlii generale nr. 12 din Ploiești.
- «Odă României socialiste» este titlul unei seri literare organizate de bibliotecile din Cîmpulung Moldovenesc.
- La cinematografele din Petroșeni, Hunedoara, Cugir, Brad, Cricău și alte localități din împrejurimi au avut loc cicluri de filme închinate zilei de 30 Decembrie.

PESTE HOTARE

- La cinematograful «Iluzion» din Moscova a avut loc o retrospectivă a filmului românesc, organizată de Uniunea cineaștilor din Uniunea Sovietică.
- O gală de filme românești a fost organizată la ambasada țării noastre din Republica Federală a Germaniei.
- La Beirut a fost inaugurată prima expoziție permanentă de produse industriale românești în Liban. Exponatele, printre care și renumitele tractoare înnobilate cu medalia de aur, s-au bucurat de o înaltă apreciere.

LA 20 DECEMBRIE S-AU ÎMPLINIT ȘAPTE ANI DE LA CREAREA FRONTULUI NAȚIONAL DE ELIBERARE DIN VIETNAMUL DE SUD. DE ATUNCI, FORȚELE ARMATE DE ELIBERARE AU OBȚINUT SUCCESE IMPORTANTE ÎN LUPTA ÎMPOTRIVA AGRESORILOR, PENTRU LIBERTATE ȘI INDEPENDENȚĂ NAȚIONALĂ. ÎN PREZENT, PATRU CINCIMI DIN TERITORIUL VIETNAMULUI DE SUD ȘI DOUĂ TREIMI DIN POPULAȚIE AU FOST ELIBERATE.

ÎN FOTOGRAFIE: Un luptător din eroica armată de eliberare din Vietnamul de Sud.

EXPOZIȚIE DE DESENE ALE ELEVILOR ROMÂNI LA ROMA

La Muzeul artelor tradițiilor populare din Roma s-a deschis recent o expoziție de desene și picturi realizate de elevi români. Organizată de către Institutul Pedagogic din Roma și de Academia Italiană pentru relațiile culturale cu România, expoziția cuprinde 120 de lucrări în alb-negru și în culori.

Inaugurînd expoziția, profesorul Luigi Volpicelli, directorul institutului, a subliniat că lucrările realizate de elevii români se remarcă printr-o deosebită bogăție și varietate.

Cu acest prilej s-a ținut, de asemenea, și o conferință consacrată folclorului românesc.

UN URIAȘ CARNAVAL

Cu o neasemuită revărsare de tinereţe, cîntec, joc şi veselie s-a desfăşurat sub cupola de sticlă a Sălii expoziţiei economiei naţionale, în prima zi a anului 1968, carnavalul pionierilor şi şcolarilor organizat de Consiliul orăşenesc al pionierilor din Bucureşti.

Un semnal pornit din zeci de goarne, semnal amplificat de uriaşa încăpere de oţel şi sticlă a încremenit pentru o clipă miile de prinţişori şi prinţese, de Ilene Cosînzene, de iepuraşi, de copii îmbrăcaţi în costume de epocă, de... dar înşiruirea ar fi imposibilă pe un spaţiu chiar de zece ori mai mare ca acesta. Cînd de sus au început să se reverse milioane de confeti şi mii de serpentine, încremenirea s-a transformat într-un chiot nemaivăzut de veselie. Din veselie dai numaidecît în dans, asta e ştiut, mai ales cînd orchestra te îmbie. Dansul e oprit adesea de intermezzo-uri, unele impresionante ca de pildă desfăşurarea de forţe pe care au dovedit-o cei 80 de pionieri şi şcolari din raionul Nicolae Bălcescu care au executat un «pluguşor» cum, eu cel puţin, n-am mai văzut... Şi iar dans şi iar distracţie cu bunăvoinţa lui Horia Căciulescu şi Adrian Pop (care au atins în «discursurile» lor şi cîteva «delicate» probleme şcolare), cu ajutorul lui Sache de la Circul de Stat. Au fost şi concursuri distractive, a venit, şi a şi cîntat, bineînţeles, cunoscutul trio Caban. În fine, mai spre sfîrşit, a apărut şi Moş Gerilă cu o impresionantă suită. Sub masca moşului se ascundea, de fapt, actorul Constantin Guriţă, dar toţi cei de faţă nu voiau să ştie acest lucru: Moş Gerilă, e Moş Gerilă.

A. ALBU

LA ŞCOALA GENERALĂ NR. 191 DIN BUCUREŞTI ŞCOLARII MICI AU TRĂIT, NU DE MULT, CLIPE DE MARE EMOŢIE: PRIMIREA CRAVATEI ROŞII.
RADU LUCIAN ESTE UNUL DINTRE EI.

▼

Castelul cu surprize

Un adevărat castel în mijlocul pădurii, la poalele munților... Oare ce surprize ascunde? O sută treizeci de Ilene Cosînzene, în toiul unui concurs pentru... construirea celui mai nostim om de zăpadă.

Cu cîteva minute în urmă bucătăria fusese devastată. Au fost luați toți morcovii, toți cărbunii, toate măturoaiele.

Stop! A trecut jumătatea de oră stabilită, și juriul e în mare încurcătură: cui să atribuie întîietatea? Pînă se vor hotărî, se încinge o luptă crîncenă cu... bulgări de zăpadă.

Trifan Cecilia din București își merită titlul de «artista detașamentului». Omul de zăpadă modelat de ea are «cel mai grozav nas». Cîștigător totuși, dînd dovadă de și mai multă fantezie, detașamentul 3!

Se lasă încet înserarea. Ceata zgomotoasă de Cosînzene se retrage după zidurile castelului. În mijlocul unui careu apare «Ribanna» (așa a fost poreclită Emișeit Reihan din Constanța). Ea cîntă un fermecător cîntec tătăresc. Aplauzele îndelungate o răsplătesc pe Vîlcu Doina din București, pentru cîntecul «Țărăncuța», ca și pe Ferencz Éva și Szilágyi Márta, care aduc cu ele voioșia melodiilor de pe Valea Mureșului.

...Iată-ne la sfîrșitul primei zile în tabăra de iarnă de la Olteni. Abia acum îmi dau seama că trebuia să vă spun de la început: castelul, în care odinioară huzureau grofii, este acum minunata tabără a pionierilor, iar Cosînzenele sînt cele 130 de pioniere sosite aici din București, Constanța, Adamclisi, Hîrșova și Tîrgu-Mureș, pentru a-și petrece o vacanță de iarnă bogată în surprize dintre cele mai frumoase și de neuitat.

ECATERINA BOKOR

! CEL MAI BUN

DINTRE AUTOMOBILELE C-1 CONSTRUITE DE CITITORII NOȘTRI DUPĂ SCHIȚA PUBLICATĂ ÎN NUMĂRUL 7 AL REVISTEI ESTE CEL PE CARE-L VEDEȚI ÎN FOTOGRAFIE. CONSTRUCTOR: RATZ OTTO, ȘCOALA GENERALĂ NR. 4, BAIA MARE. PENTRU IZBÎNDA SA REDACȚIA I-A ACORDAT UN PREMIU SPECIAL, **CONSTÎND DINTR-O TRUSĂ «MICUL LĂCĂTUȘ», PE CARE-I DORIM S-O FOLOSEASCĂ ÎN VEDEREA UNOR CONSTRUCȚII MEREU MAI REUȘITE.**

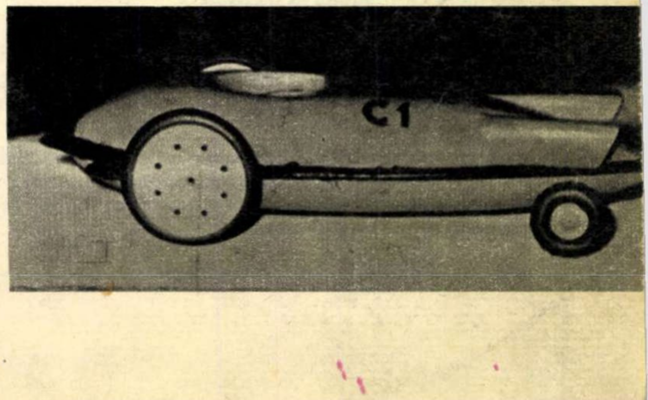

Ceea ce se spu

Sînt cuvinte pe care le rostim în fiecare zi, de zeci și de sute de ori pe zi, așa cum respirăm, așa cum clipim, firesc și fără (sau aproape fără) să ne dăm seama, neîntrebîndu-ne niciodată și nimic despre ele, știm că sînt ale noastre, dar mai știm că în același timp sînt ale tuturor, nu ne putem recunoaște în ele și nici nu încercăm s-o facem.

Și mai sînt altfel de cuvinte — poetul le-a numit nobile — care întîrzie în gîndurile noastre pînă ce-și iau zborul, ne cer să medităm asupra lor, să le rostim abia după ce avem certitudinea că se pot preface în niște oglinzi reflectîndu-ne imaginea reală, imaginea unor oameni cărora nu le place să se joace cu vorbele, pentru care o promisiune, un angajament sînt cuvinte solemne, de onoare.

Dar care or fi cuvintele ce ne-au sugerat titlul acestor rînduri, **cuvintele ce se spun o dată pe an?**

Nu, nu ne-am gîndit la urările specifice fiecărei sărbători tradiționale, și nu ne-am gîndit nici la acea categorie de taciturni care, o dată pe an, «din an în paște» cum sună vorba veche, se hotărăsc totuși să ți se adreseze.

Am luat expresia în chip simbolic. În contextul acestei pagini, **o dată pe an** ar vrea să însemne momentul cînd te decizi să faci o mărturisire deosebită, una pe care n-o faci în mod curent, din diferite motive — și cîteva, cele care ne vin primele pe buze, le înșirăm aici: din modestie, din timiditate, pentru că n-avem certitudinea împlinirii unei dorințe, a unui vis, pentru că nu ne place să vorbim despre noi...

Ne-am adresat mai multor persoane, rugîndu-le să ne facă o atare mărturisire pentru cititorii revistei noastre, o mărturisire **special pentru «Cutezătorii»,** cum am intitulat o rubrică pe care o publicăm adesea. Mulți au primit, unii au refuzat. Din cei care au primit, unii n-au avut nimic împotrivă să le publicăm numele și fotografia, alții, din cauze ținînd în primul rînd de ceea ce au numit ei «fugă de publicitate», ne-au rugat să le păstrăm numele secret sau ne-au invitat să agățăm aparatul de fotografiat în cuier și să-l considerăm o clipă tot ce dorim noi: șapcă, pălărie, umbrelă...

Iată cîteva atari mărturisiri, așezate aici într-o ordine cu desăvîrșire arbitrară, departe de noi fiind gîndul de a încerca o cît de vagă ierarhizare.

SIMION DACU, elev clasa a VIII-a:

Primul trimestru al acestui an școlar l-am încheiat cu bine. Nota cea mai mică: 7. Numai că ea apare în carnetul meu de mai multe ori și anume la obiectele pentru a căror însușire se cere un efort mai susținut. Nu pot spune că n-am învățat, dar rareori am învățat astfel încît să las tovarășilor profesori sentimentul unei totale mulțumiri. Acasă notele mele n-au indispus pe nimeni, repet: sînt note bune, eu însumi am acceptat să primesc pentru ele ghetele cu patine promise de tata, nu mă rușinez și nici n-am de ce s-o fac avînd aceste note, însă... Mi-ați cerut să mă gîndesc la ceva care se spune o dată pe an... Ei bine, o dată pe an — și s-ar putea de aici încolo mai des — mă acuz că puteam mai mult, mult mai mult și am făcut mai puțin...

Dr. GHEORGHE NICOLIU

Dr. GHEORGHE NICOLIU:

Medicina modernă este incontestabil o știință și aceasta nu numai prin legăturile ei organice cu științele fundamentale — și totuși mie îmi este greu să renunț la ideea că aceeași medicină își poate găsi un loc și printre arte, ea adresîndu-se atît rațiunii cît și sentimentelor — chirurgia, de pildă, ramura medicinii pe care am îmbrățișat-o eu, solicitîndu-te pe diferite trepte ale măiestriei, uneori într-o măsură care poate fi comparabilă cu, să zicem, sculptura... O mărturisire în acest sens și, totodată, în sensul expresiei dumneavoastră: **ceea ce se spune o dată pe an?** Foarte pe scurt: în 1967 am făcut cam 250 de operații de chirurgie generală sau vasculară, iar în întreaga activitate de medic

---

PETRE LUSCALOV

OSTROVUL LUPILOR

ROMAN FOILETON

• OSTROVUL LUPILOR • 58

— Dunărea!... anunță Scatiul, cu mîinile încleștate de lanțul greu de fier ce-l ținea pe umăr, făcîndu-i semn lui Babușcă să privească înainte. Acesta, avînd sub braț una din cizmele lui uriașe, (cealaltă o pierduse în stuf) și trăgînd cu cealaltă mînă barca ce înainta pe șuvoi, privi lung malurile împădurite și tăcute ale fluviului. Departe, printre sălciile rare de pe mal, se zăreau lunecînd pe Dunăre trei șlepuri cenușii, gigantice, încărcate cu cherestea și legate unul de altul, în timp ce remorcherul care le trăgea gîfîia, duduia monoton, împrăștiind nori negri de fum. Un stol de pescăruși, ca un imens vîrtej alb, se rotea țipînd deasupra bărcii și se ridica din ce în ce mai sus în văzduh.

— Ia te uită la pescăruși, Scatiule... murmură Babușcă, cu aerul somnoros pe care îl cunoaștem, continuînd să înainteze prin șuvoi...

— Îi văd... Îi văd... răspunse Scatiul, cu privirea ațintită spre vîrtejul alb care se înșuruba în văzduh, sus, înaintea lui. Ce spun pescărușii, Babușcă?

Babușcă se opri o clipă, ascultînd cu urechile ciulite, țipetele prelungi ale pescărușilor care sfîșiau liniștea ciudată a bălții...

— Pescărușii au simțit o primejdie... spuse el, pornind mai departe, dau alarma. Îi auzi?

— Să fie o vidră? întrebă Scatiul, întorcînd capul spre el.

— S-ar putea, murmură Babușcă și deodată tresări, arătînd cu mîna undeva în apa limpede de cristal. Ia te uită, și peștii o șterg.

Într-adevăr, în șuvoaiele cristaline de apă — pîlcuri, pîlcuri de peștișori — apăreau și dispăreau, ca niște lungi fulgere fumurii, alunecînd la vale...

— Curios... murmură la rîndul lui Scatiul, cu privirea ațintită spre o tufă de papură ce se ridica la vreo sută de pași în fața lui. Peștii ar trebui să urce, nu?

Babușcă dădu nedumerit din cap și tăcu.

Strîngînd lanțul de fier cu care trăgea barca, mai cu putere, Scatiul îi făcu semn lui Babușcă să grăbească, și-amîndoi băieții începură să înainteze mai repede, în șuvoiul de apă ce curgea printre păpurișuri. Tufa, din care îi pîndeau Vînătorul și Bărbosul, se apropia. Deodată Babușcă, aruncîndu-și privirea în șuvoiul de apă ce trecea printre picioarele lui, zări ceva în fundul apei și tresări. Ochii lui verzi, de pisică, se deschiseră brusc și scînteind orbitor în soare, se închiseră la loc.

— Scatiule, ai văzut? șopti el, continuînd să privească în apă și trecîndu-și limba peste buzele uscate.

— Am văzut, răspunse Scatiul, prefăcîndu-se că urmărește zborul rotitor al pescărușilor. Unde sînt?

Babușcă privi cîteva clipe încordat în șuvoaiele de apă ce treceau pe lîngă el, sprijinindu-se de barca care înainta și-apoi răspunse:

— Sînt în papură...

— Pe margine?

Babușcă privi din nou în apă:

— Nu...

— Dar unde?

— În tufa din fața noastră.

— Bine, spuse încet Scatiul continuînd să cerceteze cu privirile ridicate în sus... Cîți sînt?

Babușcă privi din nou în apa care curgea la picioarele lui:

— Sînt doi. Unul la capătul din stînga și celălalt la capătul din dreapta al tufei.

— Bine, spuse Scatiul, întorcînd brusc capul spre Babușcă. Cei doi băieți se priviră lung cîteva clipe. Apoi Babușcă își încreți nasul și dădu ușor din cap în semn că a înțeles.

ne numai o dată pe An

Anchetă de OCTAV PANCU-IAȘI

de cîteva zeci de ori pe atîtea. Dintre acestea mă bucură acelea care îmi dau sentimentul că am izbutit un moment de creație, de artă, că, o clipă, am atins

MAISTRU

ION ROȘIOARĂ

perfecțiunea. Și apropo de perfecțiune: sînt foarte trist că Washkansky, omul care a trăit 18 zile cu o inimă de împrumut, a încetat din viață. Nutresc o mare stimă pentru temerarii medici care l-au operat și care au reușit — atît cît a permis prima încercare de acest gen din istoria chirurgiei — un suprem act de știință, dar și de artă, asumîndu-și curajul de a intra în competiție cu geniala artistă: natura...

ION ROȘIOARĂ, matrițer, uzina Vulcan:

Muncesc de 29 de ani. De 18 sînt șef de brigadă. De 15 mă ocup de inovații. Am multe. Numai în 1967: 4 — toate din acest an cu referire la execuția mai devreme și în mai bune condiții a cazanului de 420 de tone abur/oră, primul cazan de atare calibru care s-a realizat în România. O mărturisire cu un caracter special, una pe care o fac rar, **o dată pe an?** Notați: simt o imensă bucurie cînd caut o idee creatoare, cînd îmi frămînt mintea pentru găsirea unei soluții tehnice la o inovație — dar bucuria aceasta, poate o să vi se pară ciudat, își pierde din intensitate și uneori dispare complet atunci cînd inovația este gata... Mai mult: o dată primită, uit de ea. Poate pentru că tot atunci începe o nouă bucurie: cea a căutării unei alte idei...

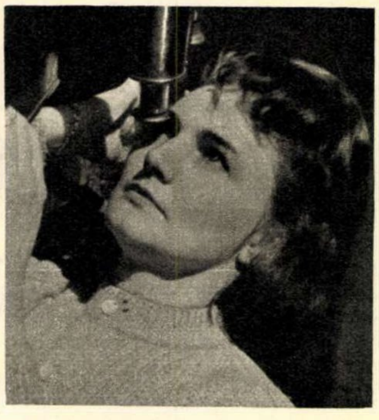

DOCTOR ÎN ȘTIINȚE FIZICO-MATEMATICE

CORNELIA CRISTEAC

Prof. IOAN STERESCU:

În profesia mea n-am motive să împart doar felicitări, mai trebuie să aplic și sancțiuni. Mă refer în primul rînd la acele sancțiuni care sînt notele proaste. Iată-mi mărturisirea — o mărturisire pe care o fac rar, pentru că am elevi în stare să... profite de ea: mă doare fiecare notă proastă pe care sînt nevoit s-o pun, deoarece știu că și în cazul celui mai nepăsător elev, ea tot provoacă o durere, la școală, colegilor, prietenilor lui; acasă, părinților săi. Cred că atunci cînd apuc condeiul să pun un 3, un pic îmi și tremură mîna...

CORNELIA CRISTEAC, doctor în științe fizico-matematice:

Sînt șefa secției de astrometrie fotografică de la Observatorul astronomic al Academiei R.S.R. În prezent mă ocup de determinarea poziției precise a micilor planete dintr-un numeros grup (după unii: peste o sută de mii!) aflat între orbita lui Marte și a lui Jupiter. O mărturisire cu un caracter de raritate? Deși sînt un om de știință, nu o dată îmi place să privesc stelele pentru poezia lor... să cred, ca în copilărie, că fiecare stea e a unui om și eu însămi am o stea a mea pe care o caut, o caut...

• OSTROVUL LUPILOR • 59

În dosul păpurișului, Vînătorul frînse pușca în două și-apoi o închise la loc — ceea ce însemna că era acum gata să tragă, apoi spuse, întorcîndu-se spre Bărbos:

— Fii gata, Max... Vin.

Strivind o înjurătură între dinti, Bărbosul lovi cu palma un țînțar care i se așezase pe frunte și răspunse, foindu-se pe loc:

— Să vină odată... M-au înnebunit țînțarii, șefule.

Nici Vînătorul și nici Bărbosul nu-și dădeau seama ce se întîmplă sub apă, de cîte ori mișcau picioarele. Nu știau că o pulbere cenușie de mîl se desfăcea în mici evantaie, ce se tîrau ușor pe fundul apei, și-apoi încet-încet, se ridicau deasupra dansînd în clocotul șuvoiului, gingașe și transparente ca niște meduze. Văzînd pești purtați de curent altfel decît ar fi trebuit, Scatiul și Babușcă înțeleseseră pe loc că cineva «tulbură apa». Dar Bărbosul și Vînătorul nu aveau habar de toate acestea.

— Ești gata? îl întrebă Scatiul pe Babușcă, cu privirea ațintită spre tufa de papură care se apropia.

— Gata, răspunse încet Babușcă și, în clipa următoare, scăpă ca din nebăgare de seamă cizma ce-o ținea pe umăr în apă. Cizma căzu și dispăru plescăind în șuvoi:

— Ce e, Babușcă? strigă Scatiul.

— Stai! Am pierdut cizma! spuse cu voce tare Babușcă, și scoțîndu-și cămașa, o aruncă pe marginea bărcii, adăugînd:

— Așteaptă-mă o clipă, Scatiule...

Și o porni înot.

Scatiul continuă să înainteze liniștit cu barca. După ce făcu vreo zece pași, se opri și întorcînd capul spre Babușcă, strigă cît putu de tare:

— Ai găsit-o, Babușcă?

— Nu, țipă Babușcă, căutînd încolo și încoace prin șuvoi. A luat-o curentul. N-o găsesc.

— Stai că vin și eu, strigă Scatiul, intrînd cu barca în păpurișul de pe margine și aruncînd lanțul greu de fier înlăuntrul bărcii. O clipă. Să-mi scot cămașa!

Și începu să se dezbrace.

— Ce dracu fac? întrebă în șoaptă Bărbosul, alungînd cu palma țînțarii care îi bîzîiau în jurul capului. Nu mai vin odată, șefule?

— Răbdare Max, răbdare, răspunse încet vînătorul. Clienții noștri au pierdut ceva în apă. Caută. Îi vezi?

• OSTROVUL LUPILOR • 60

— Și ăla ce tot face acolo, după barcă? întrebă Bărbosul, arătînd spre capul Scatiului, care răsărea ca o minge de după luntre.

— Dracu, știe... o repara ceva, răspunse Vînătorul cu mîinile încleștate pe pușcă. Uite-l că pleacă și el.

Acum Scatiul înota prin apă, îndreptîndu-se spre Babușcă. Ajuns lîngă el, Scatiul îi spuse ceva și capetele celor doi băieți dispărură sub apă.

— O șterg, strigă Bărbosul și în clipa următoare cei doi răufăcători săriră în picioare.

— Ești un dobitoc, Max, spuse Vînătorul, arătînd spre capetele celor doi băieți care apăruseră în șuvoi și așezîndu-se din nou la pîndă. Stai jos, n-auzi?

Ascunși după tufă, ei urmăreau capetele celor doi băieți care, ba se roteau în jurul șuvoiului, ba se apropiau de marginea păpurișului, încremenind parcă acolo, ca să pornească din nou, încet, încet, prin șuvoi. Minutele treceau. Deodată, cele două capete, ajungînd pe firul apei, începură să se îndepărteze cu repeziciune, prinse și purtate de curent.

— Fug!... După ei! urlă Vînătorul, culcînd tufa de papură și luînd-o la fugă prin șuvoi cu pușca în mînă.

Sărind, căzînd în șuvoiul de apă, gîfîind, se repeziră spre băieți. Dar ciudat, pe măsură ce Vînătorul și Bărbosul se apropiau în fugă, capetele celor doi băieți, continuau să se rotească liniștit în mijlocul șuvoiului. Ajuns la cîțiva pași, Vînătorul se opri și scoase o înjurătură groaznică. Bărbosul holbă și el ochii și-apoi întorcîndu-se spre Vînător întrebă cu glas stins:

— Ce-i asta, șefule?

— Tu nu vezi ce e? șuieră printre dinți Vînătorul, ridicînd din apă o lopățică de capetele căreia atîrnau legate cu o sfoară cămășile băieților făcute ghem. S-au dat la fund și-au șters-o în păpuriș, lăsînd porcăria asta să iasă deasupra. Acum ai înțeles, Max?

Bărbosul dădu năucit din cap.

— Dar poate că e mai bine așa... continuă Vînătorul, ridicînd pușca și țintind în barca care se afla la vreo douăzeci de pași de el. În două ore, balta și țînțarii vor face ce n-am reușit noi.

Și Vînătorul apăsă pe trăgaci. Două detunături răsunară una după alta și barca — lovită în plin, se scufundă încet-încet și încremeni într-o coastă.

(VA URMA)

COPACUL DIN CÎMPIE

POVESTIRE DE CĂLIN GRUIA

Într-un început de toamnă,doi băieți au prins să născocească o poveste. Se uitau peste cîmp cu ochii pe jumătate închiși și-și spuneau unul altuia tot ce le trecea prin gînd despre un copac... Nu m-au văzut și i-am ascultat pînă la sfîrșit. Pentru că nici acum nu știu cum îi cheamă o să-i numesc Ochi-Albaștri și Ochi-Căprui.

— A fost odată un copac mare... mare! Rotat... care se lupta cu vînturile, cu ploile, cu viscolul... — începu Ochi-Albaștri.

— Și l-a doborît un fulger, adăugă Ochi-Căprui.

— Da' de unde! L-a zgîriat numai și l-a afumat... Și, copacul trăia singur-singurel, într-o cîmpie întinsă, întinsă... Poți să-ți închipui cîmpia aceea și copacul?

— Nici vorbă! Cîmpia e ca o față de masă fără sfîrșit pe care sînt cusute mii și mii de flori și ierburi, iar în mijlocul ei copacul tău pare un uriaș supărat. Dacă închid ochii pe jumătate îl văd și mai bine. Ce trunchi puternic! Ce crengi întortocheate, ce frunze smălțuite!

— Cam așa era... Și stătea copacul singur și se uita peste zări, de dimineață pînă-n amurg! Și într-o seară veni la el grăbit vîntul din miazănoapte... Nu, nu! Cel din miazăzi!... Nici ăsta! Copacul nu-l putea suferi nici pe unul, nici pe altul, pentru că voiau să-l smulgă și să-l culce la pămînt... Deci veni vîntul poștaș...

— Cine?

— Vîntul care duce vești.

— N-am auzit de el, cum arată?

— Tînăr, frumos! Cu plete mari, albastre și puțin străvezii!... Și vîntul poștaș îi aduse copacului o scrisoare. Prima scrisoare în viața lui. O frunză mare pe care scria...

— Ce scria? A, știu! Îi scria toamna... Nu, nu, nu toamna!! Îi scria pasărea care stătuse la el în gazdă și-i spunea că a ajuns cu bine în țările calde și că la primăvară o să se întoarcă sănătoasă.

— Nu, nu-i adevărat! Îi scria pădurea... Și iată ce: «Abia acum am auzit

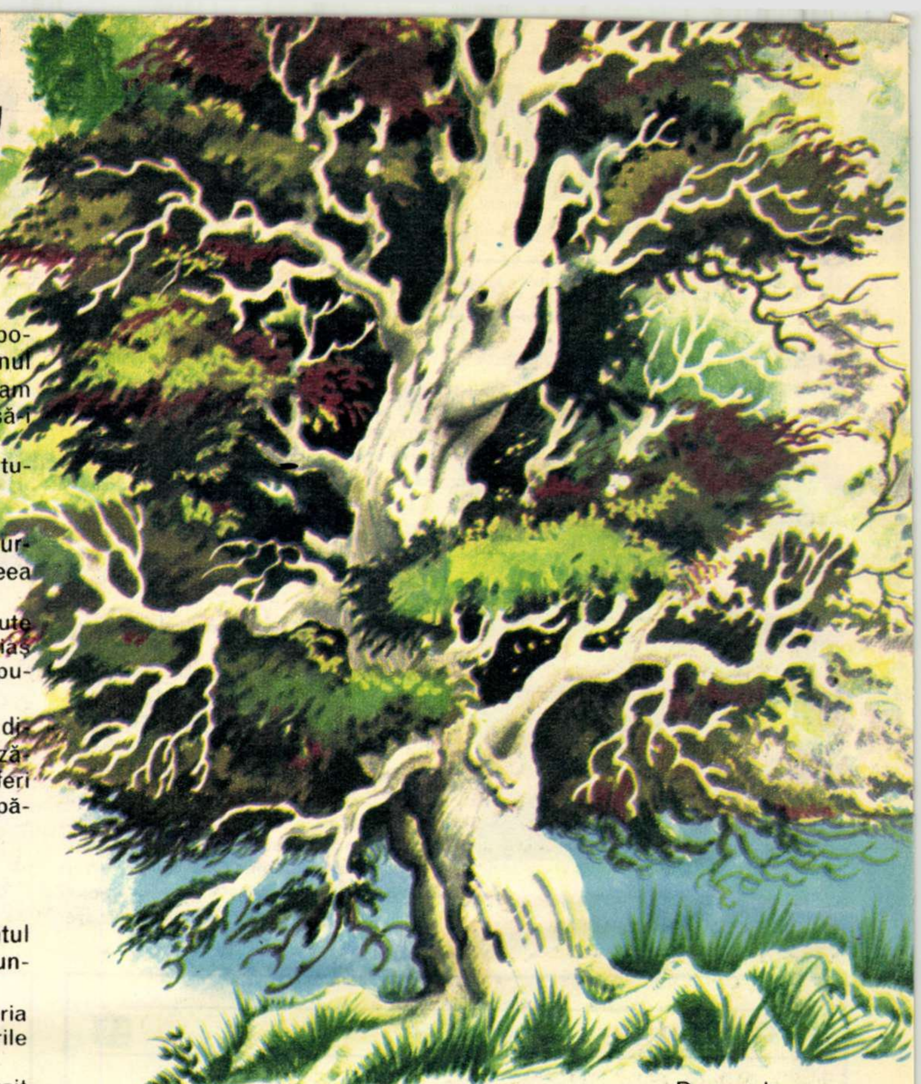

Desene de
ALBIN STĂNESCU

SPAIMA CLASEI

POVESTIRE DE GICA IUTEȘ

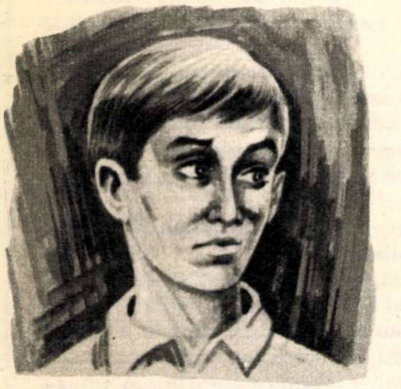

La prima vedere are o înfățișare cu nimic ieșită din comun: merge, vorbește, cîntă, mănîncă. Nu-i nici înalt, nici scund, nici frumos, nici urît, pretinde însă că are forța lui Heracles. Singurul lucru care-l deosebește de ceilalți, nu are prieteni. Nici unul. Numai admiratori de moment. Cei din clasele mai mici îl ocolesc cu grijă, și dacă se nimeresc să-i iasă în cale, fug de dînsul mîncînd pămîntul.

Nu se știe cine i-a zis Spaima clasei, dar altfel cum i se poate spune?

Spaima clasei intră la ore, aruncîndu-se în ușă, cu capul înainte ca un berbec apucat de streche. Cînd trece printre bănci scuipă coji de semințe în toate părțile. Ajuns la cuier, îl dărîmă cu haine cu tot, ca un cutremur pus să prefacă totul într-un morman de ruine.

Odată așezat în bancă, Spaima clasei scoate o sumedenie de voci și glasuri, care se pot confunda fie cu cotcodăcitul unui coteț de găini, fie cu o cireadă de boi pe pajiște. Între pauze își recapătă o voce cît de cît omenească cu care strigă în dreapta și-n stînga:

— Băă, un caiet de matematică la băiatu'... Care-a făcut bine problemele alea? Aia cu cele două trenuri... (Și face ca trenul!...). Un caiet de franceză, unul de română, altul de naturale... În timp ce bate din picioare nerăbdător, întinde amîndouă mîinile, înșfacă acele caiete care i se întind cu bunăvoință sau cu indiferență. Imposibil să nu i se dea ce cere, cere adesea și bani, care i se dau repede, posesorii scot grăbiți și monede de trei lei dacă n-au mărunțiș, cu care Spaima clasei se duce la bufet și cumpără «napolitane». Asta este latura lui înduioșătoare, singura: consumă dulciuri. Banii nu-i dă niciodată îndărăt, cine a îndrăznit să-i pretindă îndărăt, a primit același răspuns invariabil:

— Mîine, băă! Pe cuvînt că mîine. Și mîine s-a făcut poimîine, și ziua de apoi.

Deci imposibil să ceară ceva, mai ales caietele de copiat temele și, dacă nu-i faci pe plac, te ține minte. Nu se răzbună imediat, ci atunci cînd nu te aștepți. Poți să te alegi cu tenișii aruncați de la etajul III, exact între lăzile de gunoi, în curtea interioară. Poți să te alegi cu o piedică, exact cînd te îndrepți, fie să duci o cretă nouă la tablă, fie cînd emoționat ieși la lecție. Te trezești în fața catedrei într-o poziție de balet. Poți să primești un bobîrnac exact în clipele cînd îi repari Vivianei Marinoiu brățara de la ceas.

— Vai! zice Viviana și pufnește în rîs, iar ție îți vine să intri în pămînt.

Uneori e amuzant s-o vezi pe Sticlaru Coca, o fată dolofană, care are 60 de kg greutate. Ea, care e flămîndă tot timpul, rămîne cu gura căscată privind chifla cu «Torpedo» dispărînd în văgăuna populată cu dinți albi și mulți de crocodil. Ha, ha, face Spaima-clasei. Hî, hî, înghite de dumneata! Am aflat că ești falnic, că ești singur, că ți-i urît, că n-ai cu cine schimba o vorbă... Vino la noi, te așteptăm!...

— Nu se poate! Cred că n-ai văzut tu bine.

— Ba am văzut. Și copacul a citit scrisoarea de mai multe ori,și-a mișcat toate crengile, ca scuturat de vînt, voind să le prefacă în aripi și să se salte un pic în sus... «N-am să pot! — își spuse el și tare aș vrea să mă duc în pădure. Am auzit vorbindu-se de ea, dar n-am văzut-o niciodată. N-am să pot!» Și mai încercă. Rădăcinile însă îl țineau strîns. Mai citi scrisoarea și începu să-și foșnească frunzișul. Rămăseseră cîteva rînduri pe care nu le văzuse și tocmai acelea spuneau totul. Că drumul va fi foarte greu, dar că este cu putință. Că se află pe lume copaci călători și care în sute de ani izbutesc să ajungă de pe un mal pe altul... Că îi trebuie răbdare și înțelepciune.

— Și din acea clipă copacul nu se mai gîndi la altceva decît la pădure, și la drumul pe care avea să-l facă.

— Și se pregăti... se pregăti...

— Dar cînd voi să-și întindă rădăcinile spre pădure veni toamna. Îi scutură toate frunzele și-l adormi.

— Și copacul începu să viseze c-a ajuns în pădure, că stă de vorbă cu cineva, că aude cîntări de păsări și murmure de ape, că trec pe-acolo jivine fioroase și iepuri fricoși.

— Iarna îl împovără cu promoroacă, iar viscolul încercă de mai multe ori să-l doboare.

— În primăvară simți din nou puteri și voi să se salte și să pornească la drum. Încercă o dată, de două ori, de trei ori, de o sută de ori, dar nu izbuti și se mîhni de moarte. Și din pricina mîhnirii prinseră să-i îngălbenească frunzele... Și cum sta copacul întristat, trecu pe la el omul și-l întrebă: «Ce ai copacule? De ce ți se îngălbenesc frunzele?» Și copacul îi răspunse: «Sînt trist, omule, sînt trist și singur. Nu pot ajunge în pădure. Acolo m-aș simți bine! E greu să fii singur și să te bați cu furtunile!... «Ai dreptate, răspunse omul! Rabdă însă pîn' la toamnă c-atunci am să te duc eu».

— Și toamna a venit,omul a cuprins copacul în brațe, l-a scos din rădăcini și l-a dus, rîzînd, în mijlocul pădurii. Și toți copacii s-au bucurat văzîndu-l,și toate păsările s-au oprit să cînte în ramurile lui.

— Ei, ce-ar fi să mergem să-l vedem! Acum trebuie să fie nespus de frumos. Trebuie să aibă frunzele de aur...

— Cum să mergem? Asta nu-i decît o poveste.

Și cei doi băieți au rămas pe gînduri multă vreme. Păcat că nu s-au dus în pădure. Sînt încredințat că-și găseau copacul așa cum și-l închipuiseră.

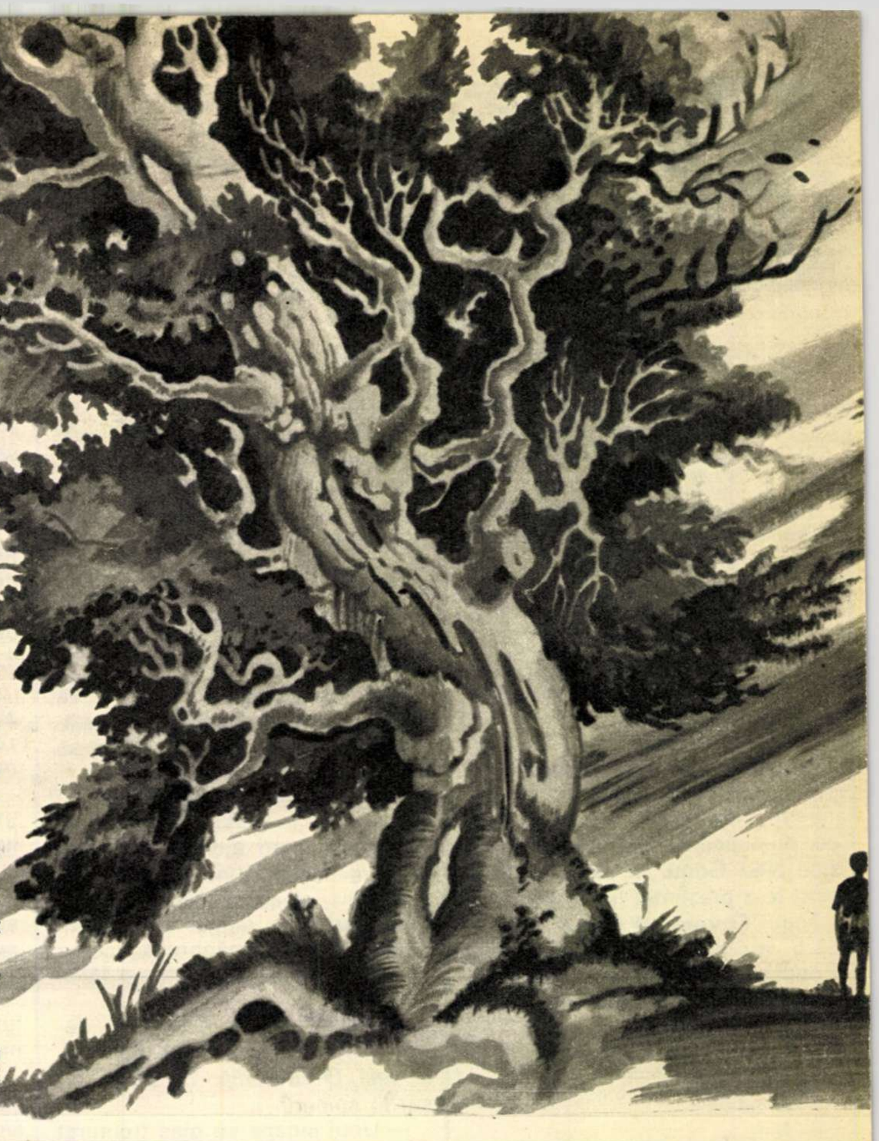

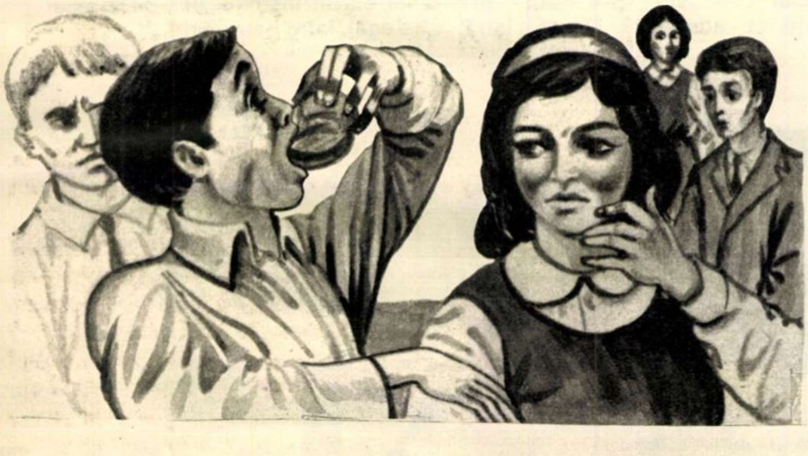

în sec Coca. Și se așază în bancă tremurînd de mînie, ca o piftie. Și nimeni nu zice nimic. Fetele se uită la ea și chicotesc. Sînt singurele ființe față de care Spaima-clasei se mulțumește să le inventeze denumiri care țin mai mult de faună, decît de floră, dar atît.

În preajma lui însă nimeni nu e în siguranță, chiar dacă pur și simplu îi ignorezi prezența, considerînd că există pe lume lucruri mult mai interesante care să te preocupe,cum ar fi ultimele ipoteze despre farfuriile zburătoare, de pildă. Ei bine, atunci poți să te trezești pe neașteptate cu coșul de hîrtii tras peste cap, sau cu buretele de la tablă stors în creștet și frecat la nas, în timp ce întreaga clasă e cuprinsă de hohote delirante de rîs.

Odată i s-a făcut o caricatură destul de izbutită, lîngă care s-au adăugat și cîteva versulețe cam naive:

Oglindă, oglinjoară
Cine e ca mine
Din întreaga școală
Bătăuș și leneș?
Nimeni nu-i ca tine,
Vasilică Deneș.

Autorul caricaturii a preferat să rămînă în umbră. Cît despre versuri s-au bănuit a fi ale Doinei Corbu, ea fiind singura poetă din clasă.

— Cine este lașul, că și-a găsit nașul! a răcnit Spaima-clasei urcat în picioare pe bancă.

Cuprinse de frenezie, o mulțime de glasuri au început să scandeze în cor:

— Cine este lașul că și-a găsit nașul!

Și nu s-a ales nimic. Ce poate o simplă caricatură în timp ce Spaima-clasei stăpînește (sau pare a stăpîni) o clasă de 29 de elevi printr-o singură propoziție:

— Dacă nu mă dați absent motivat la chimie, iau tabla și plec cu ea în spinare.

— N-ai decît s-o iei! ar fi fost cineva tentat să-i spună. Adevărul e că Vasilică Deneș poate duce o tablă în spinare și încă în galop, de la catedră pînă în fundul clasei la cuier. De aceea probabil elevul de serviciu a preferat să motiveze că s-a dus la policlinică.

Foarte interesant. Să recapitulăm: Deneș nu are nici un prieten, ci numai admiratori de moment. Oare asta să fie cauza că el este păstrat în clasă ca o ciudățenie a naturii, cum ar fi,de pildă,un urs cu coadă sau un iepure cu aripi? Unii susțin că Spaima-clasei e un fenomen trecător... Așa să fie?!

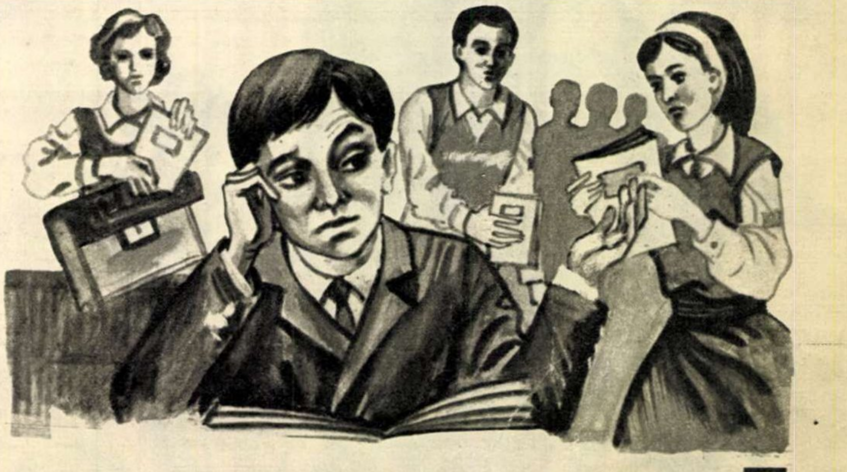

INTERVIU în OGLINDĂ

POVESTIRE DE MIRCEA SÎNTIMBREANU

Astăzi! Astăzi va încăleca. Nu, nu mîine-poimîine ca ieri-alaltăieri. Astăzi. De îndată. Acum. Cu orice preţ. E clar?

În faţa şifonierului, la oglindă, Goguţă se judecă de unul singur, arţăgos şi nemulţumit.

— Ce te uiţi aşa?

— Mă uit...

— Auzi sau n-auzi?

— Aud.

— Atunci, recunoaşte: eşti laş.

— Bine, dar...

— Nici un **dar**!

Băiatul îşi turteşte nasul de sticla oglinzii şi şuieră printre dinţi:

— Îţi convine să faci pe zmeul cu puştimea. Druţă de vizavi îţi zice **Nea** Gogu. Îţi place, nu? Şi cînd te-a prezentat lui vară-sa ţi-a plăcut: **Tovarăşul Gogu.** Atunci să-ţi iau eu un interviu, dom'le Goguţă, fără «nea», fără «tovarăşul», aşa, de la egal la egal, între patru ochi.

— Care va să zică, ţi-e frică?

— Îhî...

— Încaleci?

— Mda...

— Azi?

— Da.

— Jură că da.

— Da, da, da! Ce mai vrei!

— Nimic, am terminat. Mai vorbim noi diseară. Poţi să pleci.

Pocnetul uşii pecetluieşte totul.

De vreo trei zile, măgarul paşte pe coasta de la marginea oraşului nou. Pe jos, cale de un sfert de ceas. Dar Goguţă îşi ia bicicleta. În cinci minute a ajuns.

Animalul se opreşte, ciuleşte urechile.

— Nu te enerva... Pe mine mă cheamă Goguţă. Azi o să te călăresc, vrei? Vrei nu vrei tot o să te-ncalec.

Deocamdată însă îi dă ocol cu respect, de la distanţă. În special nu-i place cînd ajunge în partea dinspre coadă. Vine în faţă. Nici aici nu-i place. Dacă-l muşcă? Muşcatura de măgar o fi veninoasă? Dar iată, măgarul a început din nou să pască. Parcă s-a făcut mai mic.

— Acum! Acum îl încalec, decide Goguţă. Eu sînt la deal, el la vale. O să număr 1... 2... la 3 îi sar în spinare.

— Unu! începe cu glas tremurat Goguţă şi... se opreşte. Îşi face curaj: pe bicicletă nu-i e frică. În definitiv, nenorocitul ăsta de măgar e tot un fel de bicicletă. Fireşte, măgarul nu e nichelat. Şi apoi bicicleta nu poate să zvîrle din pedale...

— Doi! Poftim, bombăne băiatul, iar se depărtează. Oare cum îl cheamă? L-aş chema mai aproape. Dar, în general, cum se strigă măgarii? Cuţu, cuţu, nu... Şi, în definitiv, ce mă interesează pe mine numele lor de familie?

— Trei! Aau! A sărit? Da, dar prea departe. Şi-a luat prea mult vînt, n-a apucat bine... ghidonul sau cum îi zice. Nu-i nimic, o să încerce de la vale la deal.

— Ura! E sus!

Goguţă priveşte triumfător. Copacii parcă sînt mai mici. Parcă şi dealul, numai el, Goguţă, a crescut. Ah, păcat că nu-l vede nimeni. Şi deodată îl zguduie ceva. Măgarul a început să alerge!

— Ei! Încotro? Ce faci! De ce alergi? Nu trebuie... Hooo! Nu se zice «ho» la oprire? Atunci de ce nu se opreşte? Stop! Stop, n-auzi?

Animalul fuge mai repede şi Goguţă ţipă lipit de spinarea măgarului:

— Opriţi-mă!

Vrea să sară. A ridicat un picior şi nu ştiu cum, din zguduituri, s-a pomenit cu... faţa spre coadă.

— Opriţi-mă! Luaţi-l de sub mine!

Cavalcada continuă însă. Băiatul a închis ochii şi bolboroseşte pierit:

— Mamă! De ce nu m-ai luat cu mata la piaţă? Acum nu eram aici, îţi aduceam varză, cartofi...am să fiu ascultător şi bun şi harnic şi...

Dar ce-i asta? S-a oprit? S-a oprit cu adevărat? Da. Şi latră! Măgarii latră? Deschide ochii. De jur-împrejur oi şi cîţiva dulăi ciobăneşti. Ei latră. Acum ce-o să fie? O să se repeadă la el! O să-l sfîşie...

— Nenea păstoruleee!

Agale, cu şuba pe umeri, se iveşte un om.

— Ţîba, mă, zice, şi cîinii tac şi se îndepărtează mîrîind.

Goguţă alunecă jos. Îi tremură genunchii şi nu poate scoate un cuvînt.

— Mulţumesc, zice omul, că l-ai adus. S-a rătăcit de trei zile. Cînd vrei să călăreşti mai vină pe-aici. Ăsta-i pui, nu-i bun de călărit. N-ai văzut? Îţi atîrnau picioarele pe jos.

. . . .

La oglindă Goguţă se priveşte încruntat.

— Ei, ai călărit! Bravo...

— Aş... cu picioarele pe jos... pe un măgăruş...

— Aşa e, dar ce le spuneai puştilor adineauri? Că zburai ca vîntul, că ai sărit peste gîrlă, că era un armăsar, că scotea scîntei din copite, că...

Din stradă Druţă îl strigă cît îl ţin puterile:

— Nea Goguleee!

Goguţă se apropie de geam, se uită în stradă, îşi ia şapca şi se repede spre uşă. În prag se opreşte ca şi cînd ar fi uitat ceva. N-a uitat nimic. Se întoarce la oglindă şi îşi împunge obrazul cu degetul arătător.

— Care va să zică, Goguţă, îţi convine s-o faci pe zmeul... la să-ţi iau eu un interviu, aşa de la egal la egal, între patru ochi...

Desen de
OFELIA DUMITRESCU

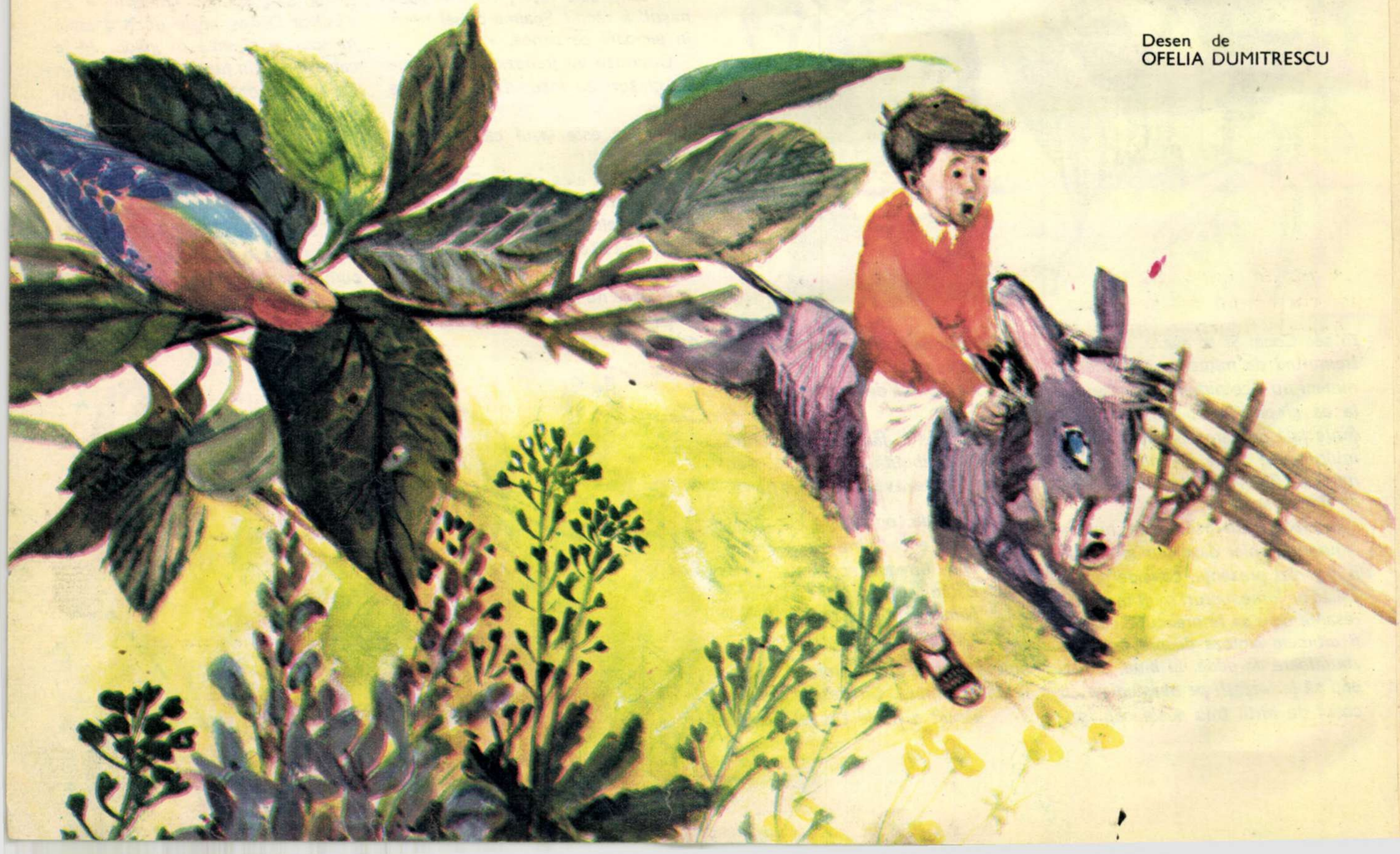

Desen de **OCTAV GRIGORESCU**

Marinar

de **AL. ANDRIȚOIU**

Ce lup de mare am să fiu odată!
Mi-am comandat lulea de ambră eu,
Cămaşă fistichie şi bălțată,
busolă şi compas, echer şi teu.

Cu hărți şi cu atlase-i plină casa
în care locuiesc ca-ntr-un vapor.
Sînt navomodelist! Pe toată masa
am numai nave, nave cu motor.

Iar noaptea-n vis, din cînd în cînd modific
pe ape, ruta. Sînt un căpitan
de treisprezece ani. Peste Pacific,
Peste Atlantic, peste Indian.

Visez pirații ca-n literatură
şi pun obuze-n țevile de tun.
N-am apă. Setea-mi arde greu în gură.
Şi-apoi, colac pe pupăză: taifun!

Şi alte multe treburi complicate
în capul meu ivesc călduri sau frig.
Ca Nelson, chiar, atac, pe mări, armate,
Sau urmăresc balena Moby Dick.

Sînt eu, sînt eu, matrozul, căpitanul,
Secundul, timonierul, paza — eu!
Străbat de-a curmezişul tot oceanul,
Mereu ne-nvins, învingător mereu.

Ce lup de mare îți va fi nepotul,
bunicule ce fost-ai matelot.
De mîine începînd, învăț înotul.
Sper că-n doi ani învăț nițel să-not!

Soare tînăr

de **VALERIA BOICULESI**

Eu vin din evi întunecați...
Sînt șoapta bătrînilor murind.
Sînt visul lor.
Sînt legămîntul viu născut sub dreapta
nădejde a iubirii din popor.

Mi-i pasul tras din ani bătuți de lacrămi
sub care-atîtea doruri s-au uscat...
Tu, soare tînăr ce răsari, consacră-mi
această dimineață,
s-o străbat!

E dimineața marii mele nașteri
cînd toate patru zări mi se deschid,
cînd palma-i însetată de cunoașteri
și ochiul de-alte înălțimi avid, —
e dimineața zborului, dintîiul,
desprins de văgăună și-nceput,
cînd scăpărînd stelar se vrea călcîiul,
fierbinte timpul cînd se vrea bătut...

Albastrul soare —
cerul nostru pașnic —
sub care dorm vitejii mei părinți...

Legate-mi sînt
de dorul lor cel strașnic,
bătăile arterelor fierbinți.

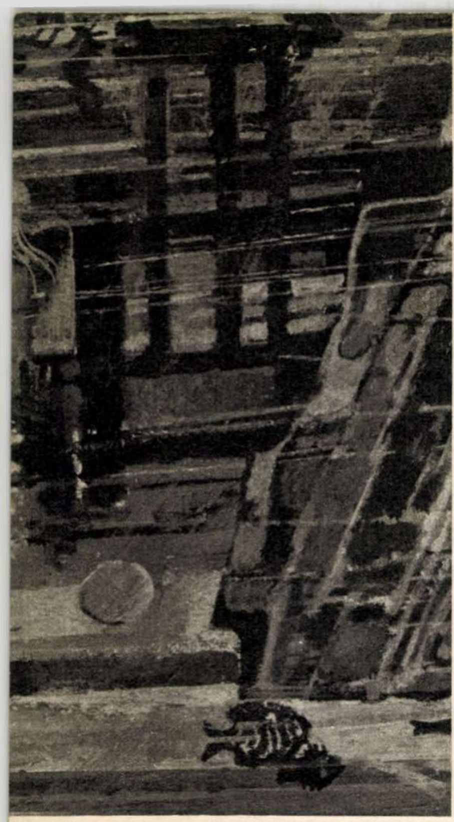

▲ Desen de ȘERBAN NICOLAE

CÎND VOM AFLA ADEVĂRUL DESPRE ATLANTIDA?

de LEONID PETRESCU

— Ascultă dar, Socrate, o poveste foarte ciudată, însă, cu toate acestea, pe de-a-ntregul adevărată...

Așa începe strania istorie a Atlantidei. Vestitul filozof grec Platon, care a scris-o, a trăit acum 2 300 de ani. Timp de vreo două milenii după aceea nimeni nu s-a preocupat în mod deosebit de misteriosul continent. Începînd însă cu secolul al XVII-lea, oamenii au recitit cu atenție scrierile lui Platon și au început să se întrebe dacă Atlantida a existat cu adevărat. Pînă în anul 1920 se scriseseră aproape 1 700 de cărți și articole în legătură cu ea.

Cataclismul

Critias, personajul imaginat de Platon, auzise povestea Atlantidei de la unul din bunicii săi, care o aflase de la străbunicul său, ce o știa de la legiuitorul Solon. Iar Solon o cunoștea de la un preot egiptean din Sais care descifrase niște străvechi mărturii scrise în hieroglife. Potrivit unor calcule aproximative, Atlantida ar fi putut exista acum vreo 12 sau 13 mii de ani.

Unde se găsea ea oare? Undeva, dincolo de **coloanele lui Heracle,** adică de strîmtoarea Gibraltar, în Oceanul Atlantic. Acolo, potrivit povestirii lui Platon, se întindea uriașa insulă, cu pămînturi bogate, cu rîuri, lacuri, păduri și pășuni. Cîmpurile sale erau străbătute de canale de irigație și căi de transport pe apă. În Atlantida recolta se culegea de două ori pe an: iarna cîmpiile erau udate de ploi, în timp ce vara se foloseau irigațiile. Iernile erau blînde, calde. Se poate presupune că populația regatului principal al Atlantidei era cam de 5 sau 6 milioane de locuitori.

Poseidonia, capitala Atlantidei, «orașul cu o sută de porți de aur», era înconjurată cu șanțuri de apă legate între ele. Valurile de pămînt fuseseră săpate atît de adînc încît să permită trecerea corăbiilor, care pe alocuri se strecurau pe sub adevărate tunele. Piatra pentru ziduri era de trei culori: albă, neagră și roșie și fusese scoasă chiar de prin partea locului. (Cercetătorii au arătat că asemenea piatră se găsește din belșug în insulele Azore).

Dar într-o bună zi a venit cataclismul! După un lung război pornit de atlanți împotriva străvechiului stat atenian și a celui egiptean, atacatorii au fost înfrînți, cu grele pierderi, iar țările din jurul Mării Mediterane au fost eliberate. Curînd după aceea, cutremure îngrozitoare și inundații pustiitoare s-au abătut asupra Atlantidei. Orașele zguduite de catastrofe se prăbușeau, falnicele clădiri cădeau la pămînt. Apele se revărsau înecînd oameni și animale, acoperind bogățiile, cîmpiile mănoase. În sfîrșit, insula se scufundă cu totul în mare. (Platon spune: într-o singură noapte!). Astfel pieri o civilizație din care nu ne-a rămas nimic, sau cel puțin așa se crede.

Analogii ciudate

Iată, foarte pe scurt, povestea Atlantidei așa cum a fost scrisă de Platon. E ceva adevărat în toate acestea?

Înainte de a încerca să răspundem, aș vrea să vă atrag atenția asupra unor analogii ciudate.

- Planul capitalei statului antic al aztecilor, Tenochtitlan, aflat pe locul Mexicului de azi, semăna aproape perfect cu planul capitalei atlanților.
- Pan și soția sa Maya au fost printre zeii cei mai venerați ai Greciei antice. Dar și în Mexic și în America Centrală se vorbea de Maia, iar în peninsula Maia exista puternicul regat al mayașilor, avînd drept capitală Mayapan. O simplă coincidență?
- În mormintele popoarelor Quichuas au fost descoperite urmele unui popor și mai vechi decît incașii și care se găsea în legătură cu Africa.

Cum se stabileau cu mii de ani în urmă aceste legături dintre popoarele Africii și Europei pe de o parte și cele ale vechii Americi pe de altă parte? Numai existența uriașei insule a Atlantidei ar fi făcut posibile asemenea traversări. Să nu uităm că însuși Platon se referă la un continent mare care se află «dincolo de Atlantida»!

Date științifice

Aproape toate insulele din oceanul Atlantic au un caracter vulcanic. Atlanticul e o regiune foarte agitată, adesea bîntuită de erupții submarine.

Studiul rocilor de pe fundul oceanului Atlantic a demonstrat că o serie de insule (sau chiar continentul Atlantida?) s-au scufundat nu de mult, cam acum 10 sau 12 000 de ani. S-a dovedit, de asemenea, că apele Gulfstreamului au pătruns în bazinul polar de Nord acum 10—12 000 de ani și că erau deosebit de puternice, ca și cum s-ar fi năpustit după ce-ar fi doborît o piedică!

Ar trebui să mai menționăm că, de multă vreme, oamenii de știință din diferite țări anunță că au descoperit anumite zone sau regiuni scufundate sub apele mărilor, pe care ei le numesc «Atlantida»: ba în marea Egee, ba în Mediterana... Să fi trăit atlanții prin alte părți decît oceanul Atlantic? Dar atunci cum rămîne cu istorisirea lui Platon?

Lumea așteaptă cu mult interes rezultatele complexelor cercetări care se desfășoară pentru a smulge trecutului cheia misterului Atlantidei.

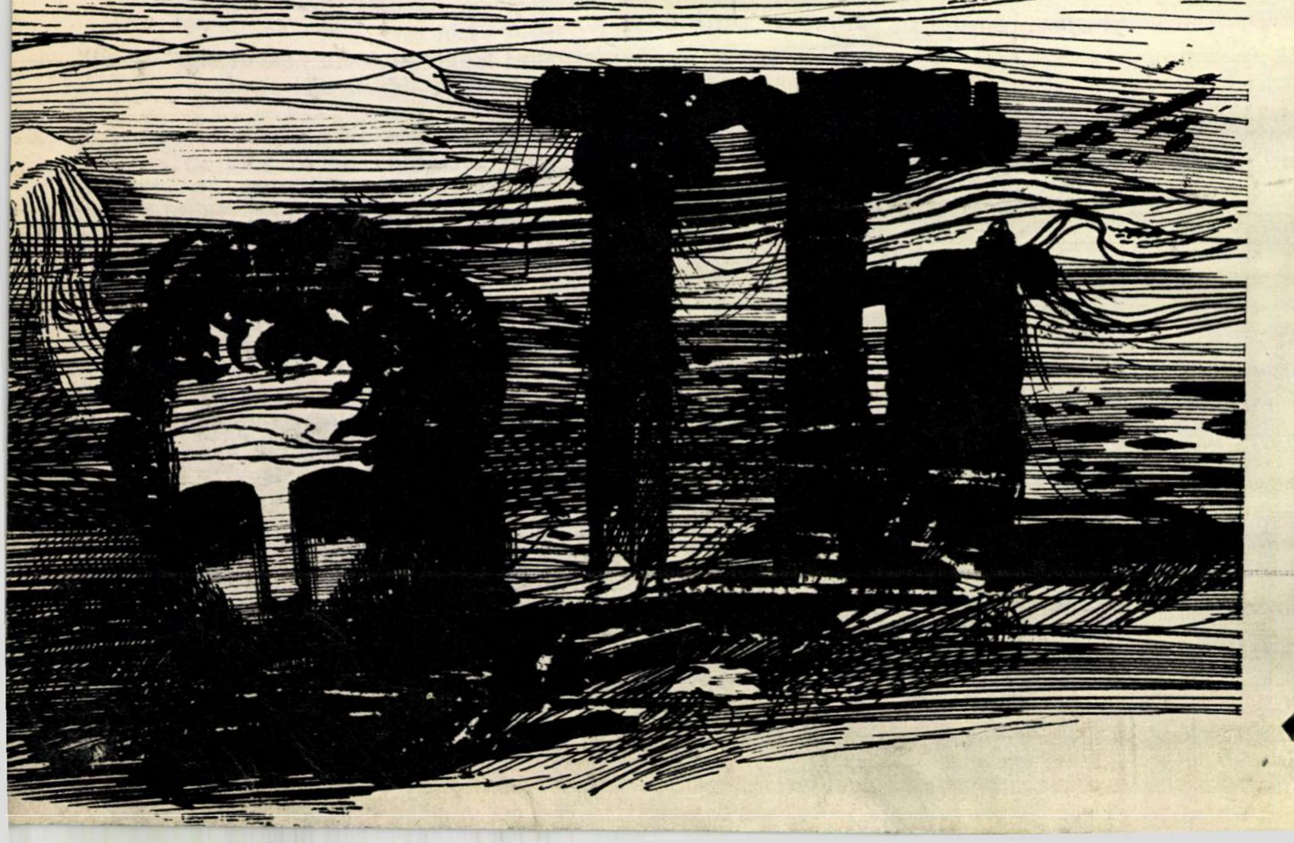

◀ Desen de PETRESCU DAMIAN

EXCURSIE PE GLOB

PE DRUMURI IUGOSLAVE

de **VICTOR BÎRLĂDEANU**

Arhitectură veche și nouă pe țărmul iugoslav.

Totul a pornit, într-adevăr, de la un covor. Un patrulater din pănură, modest ca dimensiuni, pe care-l contemplasem îndelung în ziua aceea la Muzeul etnografic din Belgrad. Rafinamentul coloristic al motivelor decorative părea că izvorăște din zonele îndepărtate în timp, dar rămase intacte, ale sufletului popular.

M-am simțit îndemnat să pornesc spre ținutul Timocului, să-i cunosc pe creatorii acestor frumuseți. După ce am străbătut nenumărate orașe și sate, iată-mă în orașul Kraguievaț, în inima Serbiei, în fața unui monument pe care nimeni nu-l poate contempla fără fiori reci în inimă. Chiar la intrarea în oraș te întîmpină un impresionant parc-monument, un ansamblu viguros și sobru de lespezi funerare. Printre aceste simboluri de granit, unul — cu o deschidere de șaisprezece metri — sugerează un unghi de brațe deschise, ca un țipăt în piatră. Monumentul a fost ridicat în memoria celor căzuți la 21 octombrie 1941. În dimineața aceea de început de toamnă, într-o vîlcea plină de liniște, hitleriștii au ucis, pe lîngă cei șapte mii de locuitori ai orașului, și 300 de copii, elevi ai școlii medii din localitate. Zece dintre ei nu împliniseră nici doisprezece ani. Au murit eroic, în frunte cu profesorii și directorul lor.

Una dintre lespezi poartă săpate stihurile poetei Desanka Maximovici: «Toți au fost de-o vîrstă,/ împreună au învățat și împreună s-au jucat,/ împreună spuneau șoptit aceleași versuri/ și tot împreună au murit.»

Ne continuăm drumul trecînd prin Bor, unul din cele mai pitorești orașe miniere din Iugoslavia. Aici se găsește un bogat zăcămînt de cupru în aer liber. Din acest minereu se extrage ulterior, prin complexe operații de purificare, pulberea minerală necesară atîtor ramuri ale industriei moderne. De altfel, cuprul este una din marile avuții naționale ale Iugoslaviei.

Străbatem apoi un defileu muntos de o rară și impresionantă măreție — faimoasa Gorniacka Klisura. Legenda spune că prin acele locuri a hălăduit Veliko Haiducul, care îți amintește de Toma Alimoș și de Iancu Jianu din folclorul nostru. Ea povestește că pe cînd Veliko avea 15 ani, satul unde trăia el a fost ars pînă în temelii de dușmani. Doar cîțiva săteni, printre care și flăcăul acesta vînjos și mîndru, au scăpat cu viață fugind în munți. Cu imaginea cruzimilor făptuite de ocupanți adînc gravată în memorie, Veliko a nimerit în ceata unui faimos haiduc al epocii, Stanoie Glavaș. Aici a învățat meseria mînuirii armelor, tactica luptelor pe cărările nepătrunse ale munților. Veliko a murit eroic în apărarea Negotinului, ținutul său natal.

Și iată-ne, în sfîrșit, pe locurile de baștină ale covorului contemplat cu puține zile înainte în sala muzeului belgrădean. La Pirot sîntem călăuziți într-un faimos atelier de covoare, unde maiestre renumite țes cu migală vestitele scoarțe. Formele stilizate, culorile molcome ale acestor țesături, murmură parcă străvechi legende.

O stradă din Zagreb, al doilea oraș ca mărime după Belgrad.

Odinioară, această veche fortăreață servea apărării împotriva piraților.

Și acum, pentru cei ce doresc să străbată cu pașii de șapte poște ai imaginației și alte peisaje ale țării vecine și prietene, un fugitiv:

CALEIDOSCOP IUGOSLAV

● «Autoput» — autostradă în limba sîrbă — trezește rezonanțe de mîndrie în inima fiecărui iugoslav. Este vorba de marea autostradă «Frăternitate și unitate», construită de tineret în timp de zece ani. De-a lungul a 1 300 de kilometri de beton și asfalt, autostrada leagă Europa Centrală de sudul Peninsulei Balcanice.

● Ljubljana, capitala Republicii Slovenia, un încîntător oraș modern înălțat la poalele Alpilor, este renumită mai ales ca o «cetate a tinereții». În universitatea de aici învață peste zece mii de studenți.

Vedere din Dubrovnik.

Mărturii ale unor vechi așezări, scoase la iveală de arheologi.

Podul cel vechi de pe Neretva. Construit din piatră albă în anul 1566, cu o lungime de 29,5 m și înălțimea de 20 m, este unul din cele mai frumoase poduri ale Iugoslaviei.

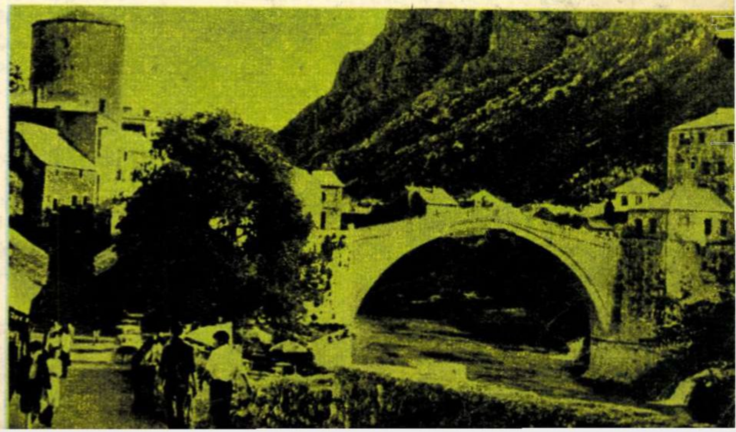

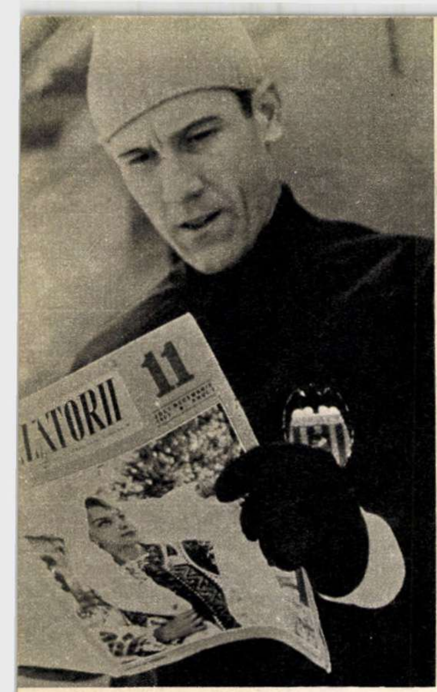

SPECIAL PENTRU REVISTA "CUTEZATORII". SPECIAL PENTRU REVISTA

PAQUITO
ŞI ECHIPA DE FOTBAL F. C. VALENCIA
VĂ SALUTĂ PRIN OCTAVIAN VINTILĂ

NEOBIŞNUIŢI CU FRIGUL ŞI ZĂPADA, FOTBALIŞTII ECHIPEI SPANIOLE «F.C. VALENCIA» — ADVERSARII ECHIPEI «STEAUA», AU DORIT SĂ FACĂ UN ANTRENAMENT DE... ACOMODARE CU FRIGUL. CÎND AU PLECAT DIN SPANIA, TERMOMETRUL ARĂTA +16°, IAR AICI —4°.

COPIII DIN JURUL STADIONULUI «STEAUA» AU ŞI AFLAT DE ACEST EVENIMENT IMEDIAT DUPĂ CE MAŞINA CU JUCĂTORI A INTRAT PE POARTA STADIONULUI. ŞI CÎT AI CLIPI, ERAU ADUNAŢI ÎN APROPIEREA VESTIARELOR. ECHIPAŢI CU TRENINGURI, MĂNUŞI ŞI CĂCIULIŢE, JUCĂTORII AU IEŞIT DIN VESTIARE.

PAQUITO, UNUL DINTRE CEI MAI VALOROŞI ŞI SIMPATICI JUCĂTORI SPANIOLI, A INTRAT ÎN VORBĂ CU MICII ADMIRATORI. VĂZÎND ÎN MÎNA UNUIA REVISTA «CUTEZĂTORII», A ÎNCEPUT SĂ O RĂSFOIASCĂ. DEODATĂ PAQUITO ÎŞI CHEMĂ COECHIPIERII ŞI LE ARĂTĂ CEVA ÎN REVISTĂ. APOI ÎI ÎNTREBĂ PE COPII:

— UWE SEELER ESTE PRIETENUL VOSTRU?

— DA! — ÎI RĂSPUNSERĂ TOŢI ÎN COR. EL A JUCAT AICI ŞI NE-A DAT UN AUTOGRAF ÎN REVISTĂ!

— CUM, ADICĂ UWE SEELER SĂ AIBĂ PRIETENI ÎN ROMÂNIA PRINTRE VOI, IAR NOI NU? ASTA NU SE POATE!

ŞI NUMAIDECÎT STRÎNSE TOATĂ ECHIPA, CERU UN STILOU ŞI O FOAIE DE HÎRTIE, APOI LE SPUSE:

— UITE, NOI TOŢI, SUBSEMNAŢII, **TRANSMITEM TUTUROR CITITORILOR REVISTEI «CUTEZĂTORII» SUCCES LA ÎNVĂŢĂTURĂ ŞI LA SPORT!**

Paquito

Guillot

Entrenador

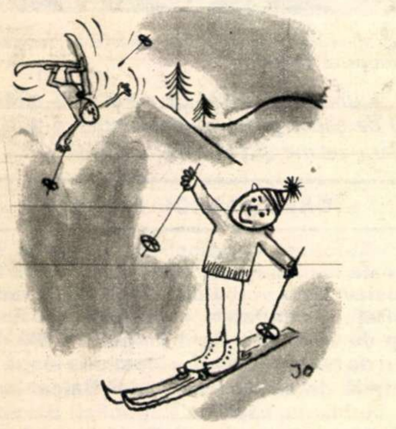

— Ha! Ha! Şi mai rîdea astă-vară de mine că nu şitu să înot!...

ECHIPAJUL ROMÂNESC DE BOB, 4 PERSOANE — CAMPION EUROPEAN — IMEDIAT DUPĂ CURSA VICTORIOASĂ DE PE PÎRTIA DE LA IGLS.

Aur şi argint

De fapt nu e nici o figură de stil. E vorba de aur şi argint, adevărat conţinut în medaliile campionilor români în marile confruntări sportive ale anului, ale continentului şi ale lumii. Deci un popas retrospectiv acum, la începutul unui nou an.

«Cu perdelele lăsate», în vreme ce săniuţa ne aşteaptă afară iar «focul pîlpîie în sobă» să reînviem aievea secvenţele marilor victorii.

La început, bineînţeles, cu o încleştare de basm... «un basm cu pajuri şi cu smei»... Da' de unde!... «Smeul» e simpaticul şi bătăiosul luptător japonez Hanahara, iar voinicul e **Ion Baciu,** campion mondial la lupte. Medalia lui de aur e încadrată de zîmbetul de argint al altor două victorii româneşti.

Şi iată încă o luptă, de astă dată pe arenele romane din «Palazzo dello Sport». «Auzit-aţi de-un oltean, de-un oltean, de-un craiovean?» Mănuşile lui **Nicolae Gîju** s-au înălţat în aplauzele mulţimii ce-i sărbătorea frenetic victoria. Dar acolo ce se vede? «En garde!» Montreal... Aici floretiştii noştri au rostit «en garde!» mai corect decît nepoţii lui D'Artagnan şi toată lumea a aflat despre mica oaste a celor cinci români campioni mondiali.

Şi încă o medalie de aur ne-a adus şi un tînăr (19 ani) scrimer. Cine-o fi? Să citim în revista berlineză «Deutsche Sport Echo» «**Cristian Pongratz,** un spadasin de mare clasă» şi campion mondial de tineret. Oho, vom mai auzi încă mulţi ani rostit totuşi, pe româneşte, «en garde!» Ni se pare, sau acolo, peste o întindere de ape (Duisburg) joacă lucind una, două, trei... Exact şase medalii de aur şi 4 de argint, un adevărat tezaur mărit an de an de flotila noastră de caiacişti şi canoişti. De acum imaginile se precipită şi se amestecă. Un ciclist cu coroană de lauri — **Emil Rusu,** cîştigătorul turului României, o rachetă de tenis proaspăt campioană, Ilie Năstase. Iar acolo, învălmăşeală! Micule rapidist, de ce îţi bate inima? E o secvenţă din filmul «Rapid—Trakia», dar... să oprim filmul aici şi să fim atenţi la fileu. Volei. A doua finală românească în C.C.E. Ce aur frumos şi care a început să ne cunoască!

Şi-acum... o urare: «La anu' şi la... mai multe medalii!»

ILIE TRAIAN

• TABELA DE MARCAJ

O ECHIPĂ DE FOTBAL PE... SCHIURI

Informaţia aceasta — care la-nceput ni s-a părut senzaţională, apoi, după ce-am aflat despre ce-i vorba am găsit-o obişnuită, dar nu mai puţin interesantă — ne-a transmis-o pionierul Boroncoi Mircea, căpitanul reprezentativei de fotbal a uneia dintre şcolile generale din comuna Valea-Viilor, regiunea Braşov.

Unsprezecele condus de el se afla în plină ascensiune pe panta abruptă a victoriilor — 3-0, 3-1, 10-2 cu permanenţii lor adversari, micii fotbalişti de la şcoala din vatra comunei — cînd, ca peste tot, a sosit şi la ei zăpada. Atunci, ca nişte veritabili polisportivi ce sînt şi grijulii cu păstrarea condiţiei fizice, numaidecît au dus la magazie mingiile şi echipamentul uşor, s-au îmbrăcat mai groscior şi cu toţii au urcat pe... schiuri. Şi cred că nu mai e nevoie să vă spun ce fac ei cu schiurile mai ales acum, în vacanţă. Totuşi gîndul celor unsprezece le e tot la fotbal. Cît o ţine iarna vor aluneca pe schiuri şi săniuţe, la vale, dar cum o veni primăvara, vor începe din nou să urce pe pîrtia victoriilor fotbalistice, spre mult rîvnitul titlu de campioni raionali.

În faţa unei aşa ambiţii lăudabile nu ne rămîne decît să le urăm succes!

C.D.

SECRETUL AMFOREI

Scenariu: ION HOBANA
Ilustraţii: POMPILIU DUMITRESCU

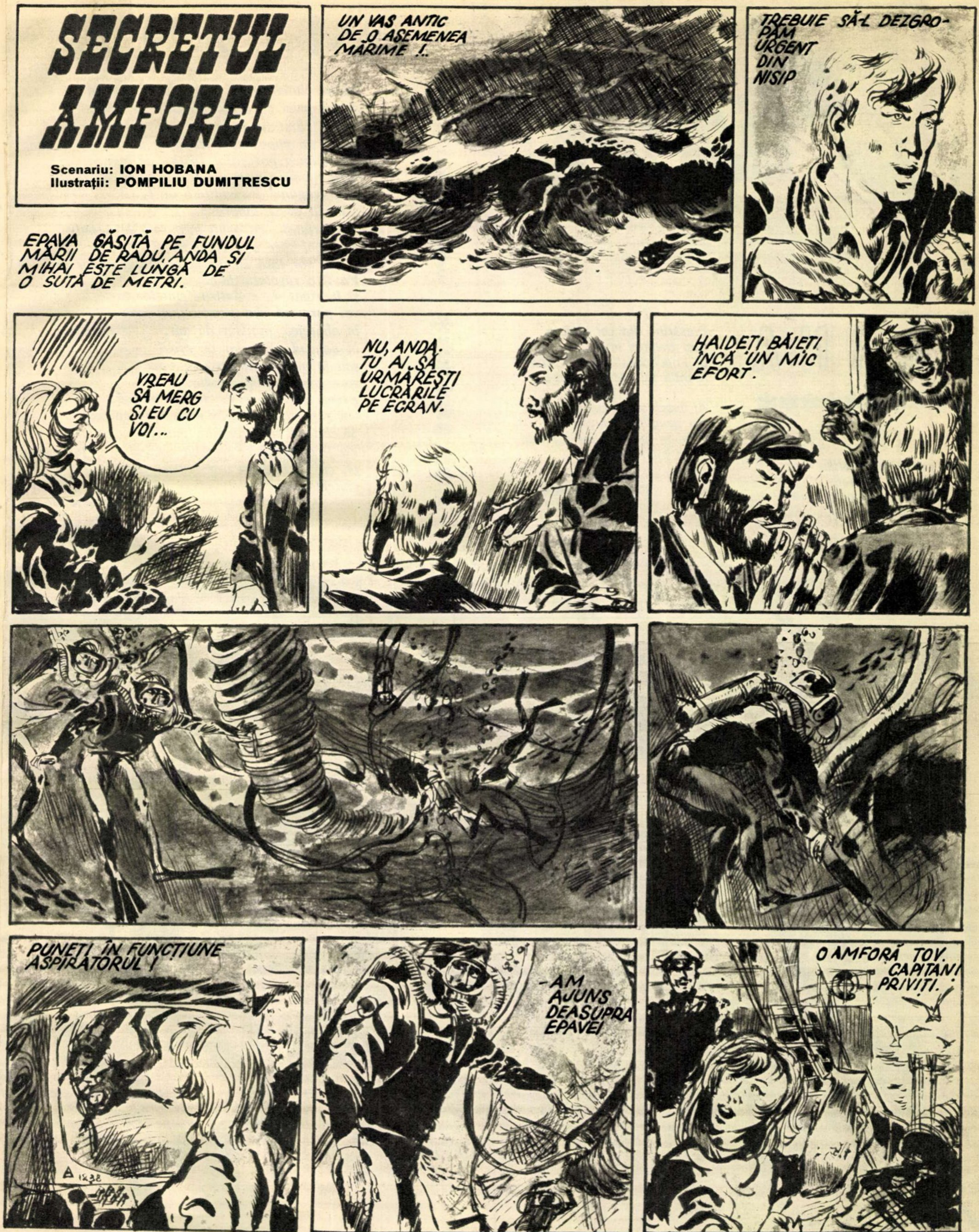
EPAVA GĂSITĂ PE FUNDUL MĂRII DE RADU, ANDA ŞI MIHAI ESTE LUNGĂ DE O SUTĂ DE METRI.
UN VAS ANTIC DE O ASEMENEA MĂRIME !..
TREBUIE SĂ-L DEZGROPĂM URGENT DIN NISIP
VREAU SĂ MERG ŞI EU CU VOI...
NU, ANDA. TU AI SĂ URMĂREŞTI LUCRĂRILE PE ECRAN.
HAIDEŢI BĂIEŢI. ÎNCĂ UN MIC EFORT.
PUNEŢI ÎN FUNCŢIUNE ASPIRATORUL !
-AM AJUNS DEASUPRA EPAVEI
O AMFORĂ TOV. CAPITAN! PRIVIŢI.

(VA URMA)

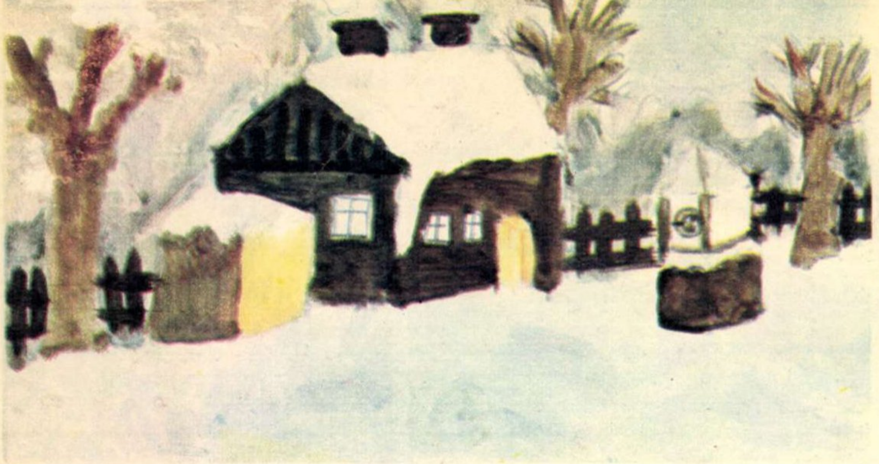

«IARNA» de SZÉKELY LASZLO cl.aV-a B, Reghin

IARNA

* * *

Iarnă cu cojoc de zahăr
Şi zefir de frigider,
Ai aprins pe crengi neonul
Şi l-ai întărit de ger.

Presărînd din cer steluțe,
Faci tradiției idilă.
Şi împodobeşti ca-n basme
Mantia lui Moş Gerilă .

Ai deschis din cer o poartă
Cu panglici şi jucării,
Cînd te văd îmi vine-n minte
Iarna lui Alecsandri.

IONIȚĂ GABRIELA
cl. a VII-a C, Liceul nr. 27,
Bucureşti

MÎINE

Mîine, ciutele mele îşi vor opri galopul
şi vor privi cu ochii înrourați de amintiri
chipul băiatului care s-a făcut mare.
Va fi un popas de o clipă, o întoarcere în timp
spre lumea poveştilor rostite de bunica,
spre rubinele cireşului din grădina vecinului,
spre leagănul freamătului de brazi,
slobozit peste tabără.
Apoi ciutele, cu ochii înrourați de amintiri
vor goni spre alte copilării
şi mă vor lăsa singur la răspîntia anilor mei.
Va fi o răspîntie luminoasă
şi, înaripat de amintirea ciutelor mele,
voi porni să cînt pentru țara mea
în abatajele minelor de aur,
în adîncul pădurilor de brazi
sau în marea albastră ce suie
spre constelațiile cerului.
Atunci, sînt sigur, voi fi un cîntăreț,
un rapsod, un om în marea de oameni,
şi cîntecul meu simplu, înaripat,
Va fi o piatră la temelia luminii şi a țării mele.
O, cît de mult se vor bucura atunci
ciutele mele.

OCTAVIAN NASTA
cl. a VIII-a C,
Şc. generală nr. 178,
Bucureşti

«SATUL MEU» de DOBRESCU MARIA, cl.aVI-aB. Şc. generală Beliu, Ineu, reg. Crişana

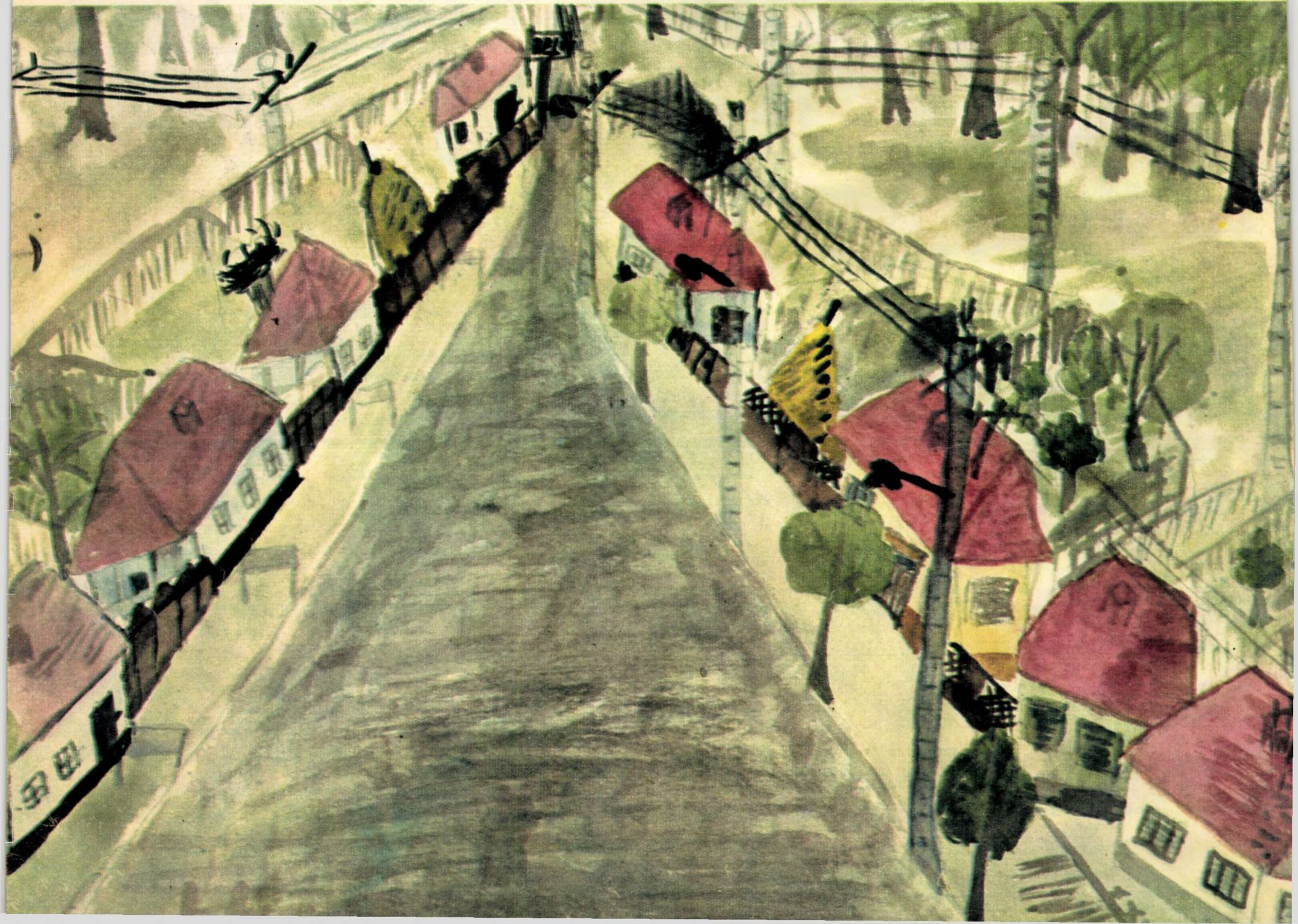

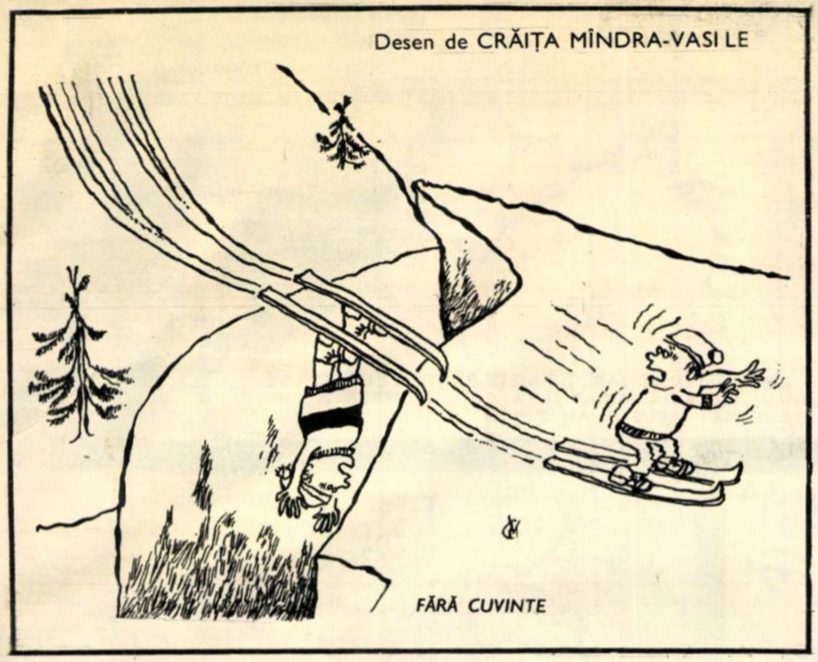
Desen de CRĂIȚA MÎNDRA-VASILE

FĂRĂ CUVINTE

Filatelie

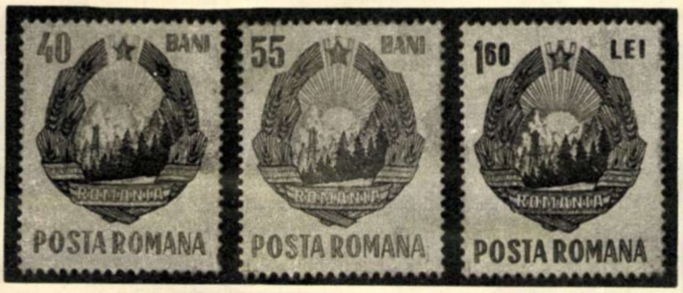

Cea mai nouă serie de mărci poștale reprezentînd stema Republicii Socialiste România.

PROVERBE ROMÂNEȘTI

*

ORIZONTAL: 1) «...e cea mai bună avuție»; 2) Material din care se confecționează firul pentru undiță — «...își schimbă părul, dar năravul ba»; 3) Rinul la «izvoare»! — Își strigă numele prin crînguri și păduri; 4) Nume de fată — «Înțeleptul și-o face vara», spune proverbul; 5) «...e cucoană mare care n-are de mîncare» — Transformarea lînii în fire; 6) Este, dar pe jumătate! — «Nu zice... pînă n-o sări» — «Și c-un... tot sărac»; 7) «Pică... mălăiață în gura lui Nătăfleață» (pl.) — Îi mai trebuie ca să fie urs! — Coș fără fund! 8) Încep unele cîntece populare — «...blîndă zgîrie rău»; 9) A chiui mai pe scurt — «...mai mult aleargă și scumpul mai mult păgubește»; 10) «...de sine nu miroase a bine» — Operă de Verdi.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	I	N	V	A	T	A	T	U	R	A
2	N	A	I	L	O	N	■	L	U	P
3	R	■	R	I	■	C	U	C	■	A
4	E	V	A	■	S	A	N	I	A	■
5	L	E	N	E	A	■	T	O	R	S
6	E	S	■	H	O	P	■	R	A	C
7	P	E	R	E	■	R	S	■	C	O
8	T	R	A	■	M	I	T	A	■	A
9	U	I	■	L	E	N	E	S	U	L
10	L	A	U	D	A	■	A	I	D	A

VERTICAL: 1) «...învață din pățania altora, nesocotitul nici din a sa»; 2) Nea! — «...e brățară de aur»; 3) Teren neîngrădit — Rea! 4) «...Baba și cei 40 de hoți» — Interjecție — Cald la sfîrșit! 5) Aproape tot! — ...Paulo, oraș în Brazilia — Pronume posesiv; 6) Alt nume de fată — Prepoziție; 7) T...! — Astru; 8) «...nu merge de multe ori la apă» — Neîntrecuți; 9) În drum! — Sprijin la vie — Plouat pînă la piele; 10) «...trece, pietrele rămîn» — «...face omul om, iar altoiul pomul pom», spune înțelepciunea populară.

I. ADAM

CÎTE LIMBI SE VORBESC PE GLOB

După cele mai noi date statistice pe planeta noastră trăiesc 1 300 naționalități, în schimb numărul de limbi vorbite de diferite popoare trece de 3 000. Se știe, de pildă, că belgienii vorbesc două limbi: franceza și flamanda, elvețienii vorbesc trei limbi, iar în Sudan se vorbesc 117 limbi diferite, în Indonezia 250, iar în Togo, unde trăiesc numai 1 400 000 locuitori, se vorbesc 40 de limbi cu totul diferite.

MAXIME DESPRE MUNCĂ

- VIAȚA E CA O POVESTIRE: NU IMPORTĂ LUNGIMEA, CI VALOAREA EI.

(SENECA)

- UN OM NU POATE ÎNSEMNA MAI MULT DECÎT ALTUL DACĂ NU LUCREAZĂ MAI MULT DECÎT ALTUL.

(CERVANTES)

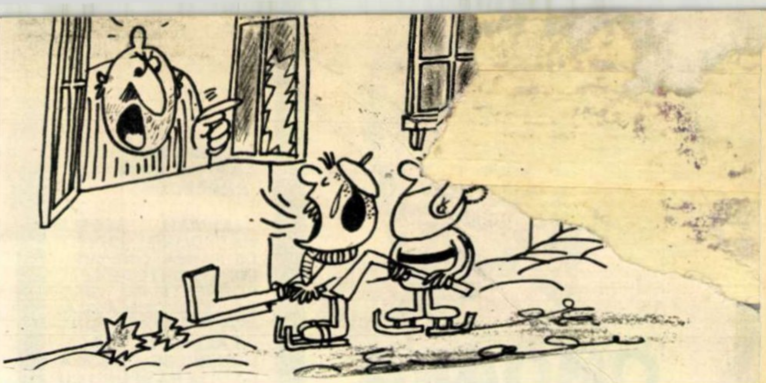

— Nu-nțeleg ce faceți atîta caz pentru un biet puc ricoșat în mantinelă!!

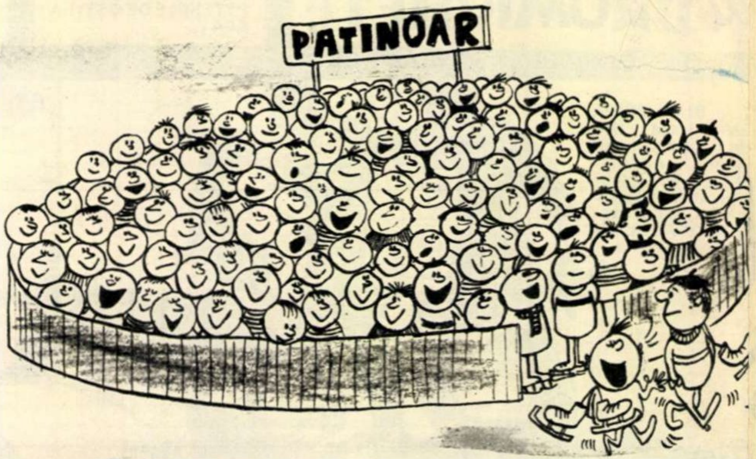

— Trebuie să recunoști că sînt un talent excepțional. Azi la primul patinaj din viața mea, n-am căzut măcar odată!!!

Desene de ADRIAN ANDRONI

MAȘINA FANTOMĂ ÎȘI DEZVĂLUIE SECRETUL

Noul automobil de clasă mijlocie cu motor Wankel cu două camere (volumu de două ori 500 cmc) și cu tracțiune frontală este primul autovehicul din lume avîn un motor cu piston rotativ. La viteza de 180 km pe oră, zgomotul motorului de 115 C abia poate fi auzit înăuntrul mașinii. Noul automobil, lung de 4,80 metri, aparțin uzinelor N.S.U. din Neckarsulm (Republica Federală a Germaniei).

O LIMBĂ «NOUĂ»

Benjamin Constant, autorul romanului «Adolphe», a fost un copil cu care profesorii aveau mult de lucru fără să poată ajunge la vreun rezultat. Totuși, unul dintre ei, care observase că acest copil nu era lipsit de calități, reuși să-l învețe ceva.

«El mi-a propus — povestește scriitorul în memoriile sale — să ne facem amîndoi o limbă care să nu fie cunoscută decît de noi și care mai tîrziu să ajungă universală. Propunerea aceasta inflăcără tînăr mea imaginație. Ne puserăn pe lucru și începurăm prin inventa un alfabet. Profesoru a fost acela care a compus li terele noului grai. După liter urmă vocabularul. După puți timp limba «noastră» fu des vîrșită, bogată, colorată etc Limba aceasta — am aflat ma tîrziu — era... greaca!» Pro fesorul izbutise să-l învețe lim ba lui Omer, făcîndu-l să crea dă că e o invenție .

COMOARA lui DROMICHETE

Povestire de VASILE MĂNUCEANU

REZUMATUL CAPITOLULUI PRECEDENT

LISIMAH, REGELE MACEDONIEI, ISPITIT DE FAIMA ȚINUTURILOR LOCUITE DE GEȚI, PORNEȘTE CU GÎND SĂ LE CUCEREASCĂ. NENUMĂRATE SÎNT ATACURILE MACEDONENILOR CĂRORA GEȚII LE RĂSPUND CU VITEJIE. NELINIȘTIT, LISIMAH STRÎNGE CĂPETENIILE DE OȘTI LA SFAT.

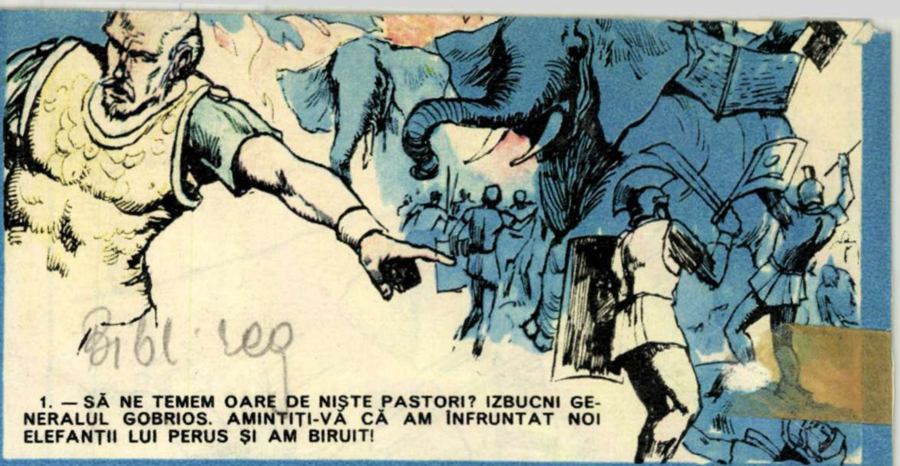

Bibl. leg

1. — SĂ NE TEMEM OARE DE NIȘTE PASTORI? IZBUCNI GENERALUL GOBRIOS. AMINTIȚI-VĂ CĂ AM ÎNFRUNTAT NOI ELEFANȚII LUI PERUS ȘI AM BIRUIT!

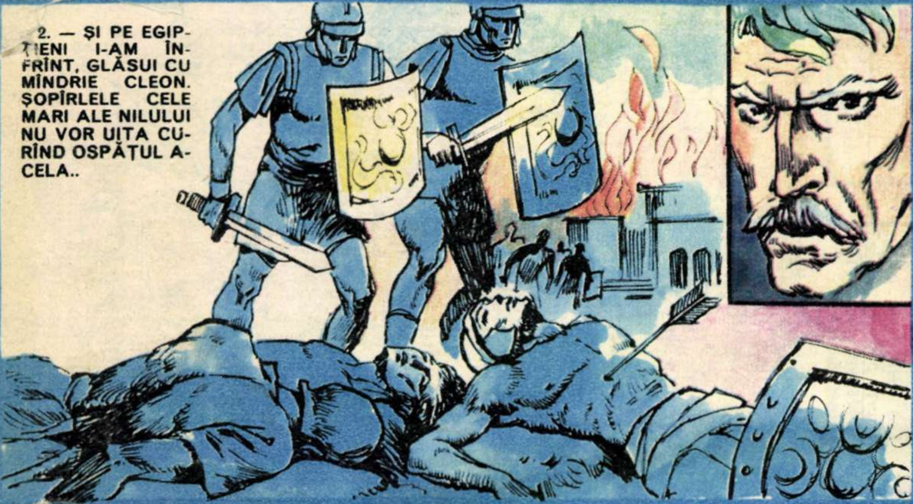

2. — ȘI PE EGIPȚIENI I-AM ÎNFRÎNT, GLĂSUI CU MÎNDRIE CLEON. ȘOPÎRLELE CELE MARI ALE NILULUI NU VOR UITA CURÎND OSPĂȚUL ACELA..

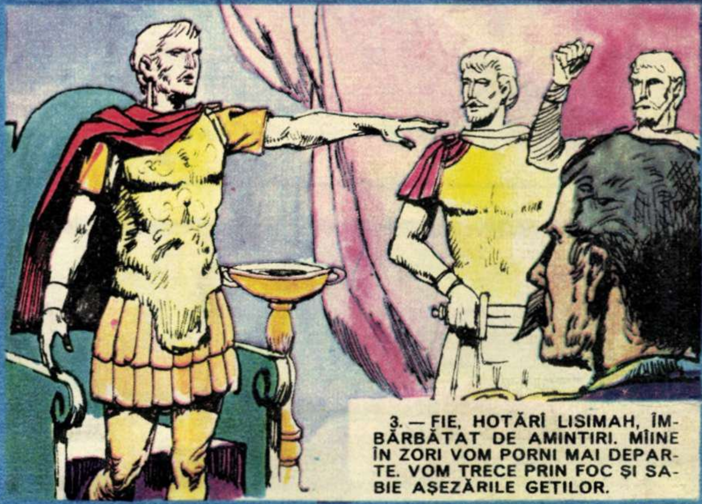

3. — FIE, HOTĂRÎ LISIMAH, ÎMBĂRBĂTAT DE AMINTIRI. MÎINE ÎN ZORI VOM PORNI MAI DEPARTE. VOM TRECE PRIN FOC ȘI SABIE AȘEZĂRILE GEȚILOR.

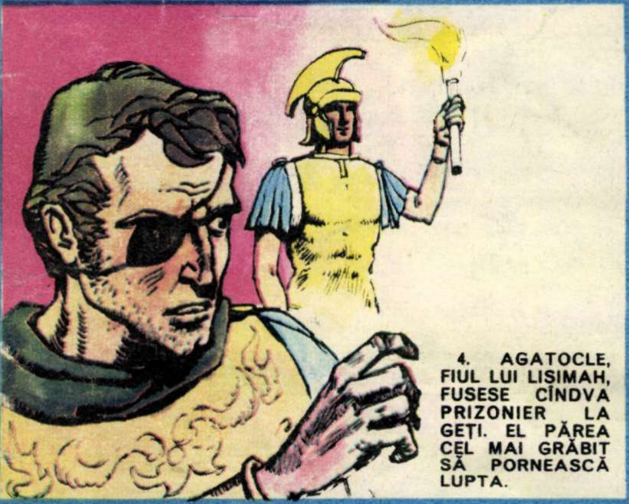

4. AGATOCLE, FIUL LUI LISIMAH, FUSESE CÎNDVA PRIZONIER LA GEȚI. EL PĂREA CEL MAI GRĂBIT SĂ PORNEASCĂ LUPTA.

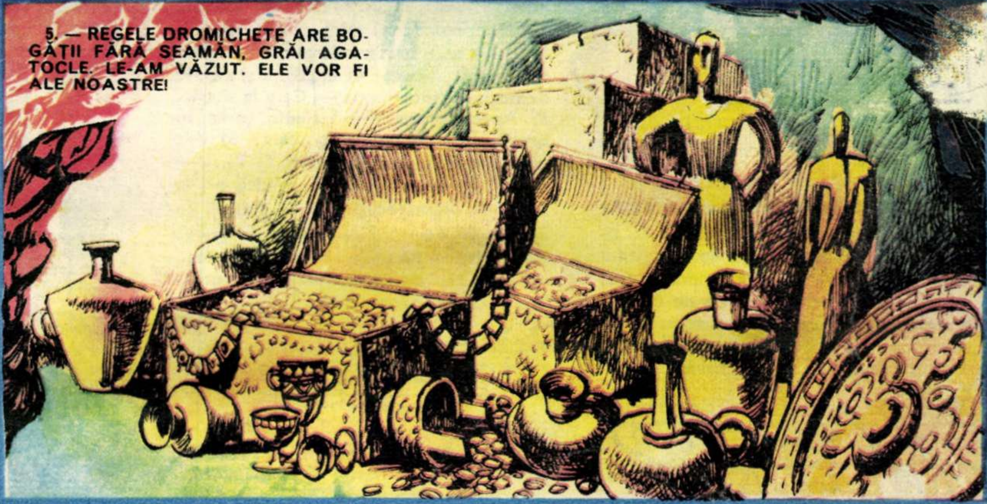

5. — REGELE DROMICHETE ARE BOGĂȚII FĂRĂ SEAMĂN, GRĂI AGATOCLE. LE-AM VĂZUT. ELE VOR FI ALE NOASTRE!

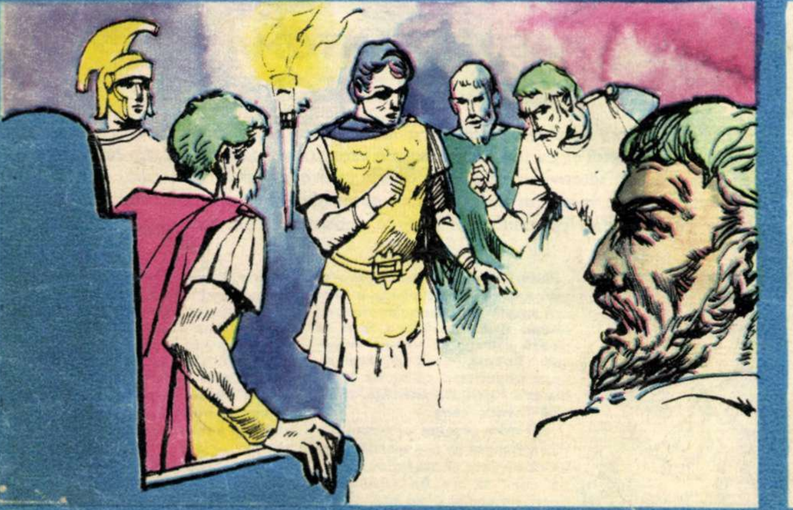

6. — AUR! AUR! AUR! IZBUCNIRĂ CUPRINȘI DE ÎNFRIGURARE GENERALII, ASCULTÎNDU-L PE AGATOCLE ◄

► 7. — AUR... ȘOPTI ÎNGÎNDURAT BĂTRÎNUL KORIARHOS. VISUL ȘI DEȘERTĂCIUNEA STĂPÎNILOR LUMII...

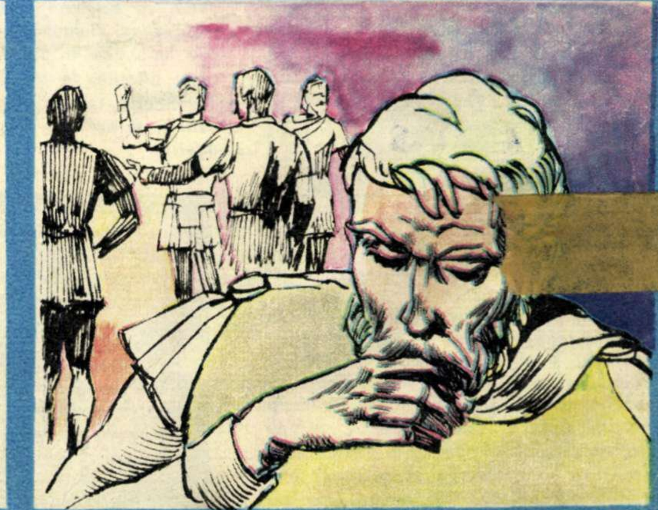

Ilustrații de GHEO [illegible] APINESCU

(VA URMA)

«CUTEZĂTORII» REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ
Redacția și administrația: București, Piața Scînteii 1, Telefon 17.60.10
Prezentarea grafică: POMPILIU DUMITRESCU ;Tehnoredactarea: ARCADIE DANELIUC
TIPARUL EXECUTAT LA COMBINATUL POLIGRAFIC «CASA SCÎNTEII»

PREȚUL 1 LEU